Türkiye dış ticareti millî ofisleri pazara işe başlıyor. Vapurlarda ikinci ve üçüncü kamara fiatları indirilecek.

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri : Siirt Meb'usu MAHMUT

Hindistanda bir takım müteassıp kimselerle polis kuvvetleri arasında müsademeler olmuş ve bir kaç kişi ölmüştür

FIYATI 5 KURUŞTUR | 8 inci sene No. 2920 CUMA 30 MART 1934 | Tel: (Müdür : 24318, Yazı işleri müdürü : 24319. İdare ve Matbaa : 24310.

İktısat vekâletinde Yeni teşkilât

Yakın zamanlara kadar İktısat vekâletleri hükûmet mekanizması içinde bir nevi lüks telâkki ediliyordu. Cihan buhranı ve devlet bünyelerinde meydana gelen büyük değişiklik bu vekâletlerin ehemmiyetini tebarüz ettirdi. İktısat vekâletleri memleket iktısadiyatının nâzımı olduğu gibi, haricî ticaret münasebetlerinin idaresi de bu vekâletlere terkedildi.

Bu kadar büyük ve ağır vazife ve mesuliyetler yüklenen bir vekâletin kuvvetli teşkilâtı olması tabiîdir. Mahmut Celâl Bey, İktısat vekâletine geçtiği gün karşılaştığı meselelerin biri de bu idi. Filhakika İktısat vekâleti teşkilâtı çok zayıf ve kısırdı. Esas itibarile Gülhane hattının çizdiği hudutalr için de kalmış, yapılan yenilikler esasa taallûk etmiyen bir iki yamaya inhisar etmişti.

Mahmut Celâl Bey gibi bir teşkilât adamının bu noksanları görüp çarelerini aramaması kabil değildi. Vekâletin başına geçtiği günden beri çalışmıştır ve bu çalışmanın ilk semeresini, bayramdan bir gün evvel,İktısat vekâleti teşkilâtı ve Diş ticaret ofisleri hakkında Anadolu Ajansına verdiği bir mülâkattan öğreniyoruz. Mahmut Celâl Beyin yeni teşkilât mesaisine ofislerle başlamış olması manidar ve kıymetli bir işarettir.Bu yeni idarenin en modern ve millî iktısat icaplarına en uygun ve model bir teşekkül halini alacağı anlaşılmaktadır.

Rasyonalizasiyon, İstandardizasiyon, Teylorazisiyon gibi kelimelerde devlet teşkilât ve edebiyatına sanırız ki ilk defa olarak Mahmut Celâl Beyin lisanile giriyor. İktısat vekili yeni şeklin karakteristiklerini sayarken, memleketete yeni bir memur kalabalığı ve bütçeye yeni bir yük hissesi yükletmediğini söylüyor. Bundan anlıyoruz ki netice muntazam bir iş bölünü ile temin edilmektedir.

Mahmut Celâl Beyin vekâlete geldiği günden beri tahakkuk ettirdiği veya harekete getirdiği fikirler çoktur. Memleketin iktısadî politikası ve ticaret mukavelesi prensiplerinin tesbiti, Türkiye iktısadiyatının mütehassıs bir heyete tetkik ettirilmesi, altın ve petrol arama mesaisi, Türkiye maden servetinin kıymetlendirilmesi etrafındaki çalışma, memlekette küçük kredi ve ihtikârma karşı kanun ve disiplin, Türk gemiciliğinin doğum çağında rekabet ve biribirini yemek vaziyetinden kurtarılması, beş senelik iktısadî ve sınaî program bunların en mühimleri olarak hâtıra gelebilir. Mahmut Celâl Bey İktısat vekâletine düşen mühim vazifeleri, sistematik bir saiy ve tetkik ile tasnif ettikten sonra bu işi görecek idareyi kuruyor. Yani iptida iş ve sonra yapılacak adam ve lüzumu olacak asgarî teşkilât. İktısat vekili, bugün millî iktısadiyatımızın icabatına en uygun ve memleketimizin idare ve tekniği en yüksek millî müessesesi olan İş Bankasını kurarken ve inkişaf ettirirken yaptığını yapıyor: Plânlı ve ileri teknikli çalışma.

Türkün iktısadî istiklâl hücceti olan Lausanne muahedesinin altında imzası okunan Başvekil İsmet Paşa, şüphe yoktur ki memleketin iktısadî ilerilemesinde en mühim vazife ve mesuliyetler alan İktısat vekâletini yeniden kurdurmak için kendisine mahsus isabet ve iyi intihapla kendi yüksek direktiflerini en iyi kavrayıp tatbik edecek en değerli arkadaşı bulmuştur.

Ahmet ŞÜKRÜ

Gök'le deniz arasına sıkışıp kalan meşhur dolandırıcı nihayet Istanbul sularına da sırayı getirdi!

Rozvelt ayanda büyük bir hezimete uğradı

Âyan,Reisicumhurun bir kanun hakkındaki ret kararını reddetti

Rozvelt veto hakkını istimal etmişse de Âyan meclisi gene eski kararında ısrar eylemiştir

VAŞINGTON, 29 A. A. — Harp malûllerile memurin maaşatının artırılmasına dair olan kanunun Reisicümhur M. Ruzvelt tarafından reddedilmiş olmasını, âyan meclisi, 27 reye karşı 63 rey ile kale almamağa karar vermiştir. M. Roosevelt, âyan meclisinde uğradığı bu hezimeti, Nevyorklu milyoner Venson Astor'un Nurumahal ismindeki yatında haber almıştır.

Ayan meclisinde mühim bir hezimete uğrayan Amerika Reisicümhuru M. Roosevelt

Reisicümhur, bir Torpidonun takip eylediği bu gemi ile Bermut adalarında balık avına çıkmış bulunuyordu. Muma ileyh, ayanın bu kararını haber almca, hiç bir mütaleada bulunmamıştır. Maamafih, kendisi Vaşingtondan ayrıldığı sırada âyan meclisindeki demokrat ekseriyetin M. Robinsonun gösterdiği itimat ile tearuz eden bu hâdise herhalde hayretini mucip olmuştur.

Reisicümhurun aleyhine rey verenler

VAŞINGTON, 29 (A.A.) — Harp malûlleri ile memurin maaşlarına icrası mutasavver zamları kat'ileştiren âyen meclisinin dünkü kararı, Reisicümhur M. Roosevelt için vahim bir hezimet olmuştur. Reisicümhurun aleyhine rey veren âyan azasının mikdarı şöyle tadat olunur: 29 demokrat, 33 cümhuriyetçi, işçi ve çiftçi.

Kanun aleyhine rey vermiş olan 27 azanın hepsi de demokrat fırkasına mensuptur. Kongrenin bu muhalif hareketinden hâsıl olan tesir, verilen kararın şimdiye kadar misli geçmemiş bir süratle ittihaz edilmiş olmasile bir kat daha ehemmiyetli olmutşur. Filhakika, reisicümhurun kanunu red deylediğini beyan eden namesinin imza keyfiyeti ile âyanın kararı arasında 30 saat bile geçmemiştir.

(Devamı 5 inci sahifede)

Tayyare zabitlerimiz meçhul Yunan askerinin mezarına çelenk koyduktan sonra

Atinaya giden tayyare filomuz avdet etti

Hava zabitlerimiz Yunan Cümhur reisi ve Başvekili tarafından kabul edildiler

Tayyarecilerimiz dönecekleri gün Selânik hava istasyonunda . .

Yunan cümhuriyetinin onuncu yılını kutlulama şenliklerinde bulunmak üzere Atinaya giden beş tayyareden mürekkep filomuz şehrimize avdet etmitşir. Tayyarecilerimize Atinadan ayrılırken Büyük Britanya otelinde şereflerine bir kabul resmi tertip edilmiştir. Başvekil M. Çaldaris namına hava nazırı ve nezaret erkânı hazır bulunmuşlardır. Türk tayyarecileri ayrılacakları günün sabahı meçhul Yunan askerinin mezarına bir çelenk koymuşlar, eski Maraton muharebe yerini gezmişlerdir. Tayyarcilerimiz gelirken Selânik ve Dedeağaç yolunu takip etmişlerdir. Bugün mensup oldukları mahalle avdet edeceklerdir. Yunan tayyareleri filomuzu hududa kadar teşyi etmişlerdir. Tayyarecilerimiz Atinada iken Yunan cümhurreisi ve başvekili taraflarından kabul olunmuşlardır.

Feyziâti lisesinden Atinaya giderek şenliklere iştirak eden 77 izciden mürekkep talebe kafilesi de pazar günü döneceklerdir.

Başvekilin İzmir seyahati

İsmet Paşanın İzmirde bir nutuk söylemesi muhtemel

İzmirden bildirildiğine göre, Başvekil İsmet Paşanın İzmire gitmesine hususî bir ehemmiyet veriliyor. İsmet Paşanın İzmirde siyasî bir nutuk söylemesi muhtemeldir.

Türkiye - Rusya

M. Litvinofun Hüseyin Ragıp Beye telgrafı

MOSKOVA, 29 (A.A.) — Tass bildiriyor: M. Litvinof tarafından Türkiye büyük elçisi Hüseyin Ragıp Beye aşağıdaki telgraf çekilmiştir:

Türkiye cümhuriyetinin Moskova sefirliğindeki faaliyetinizin beşinci yıldönümü münasebetile en samimî tebriklerimi iblâğ ederim. Bu faaliyetin iki büyük memleketi biribirine bağlıyan dostluğun inkişaf ve takviyesinde ve milletlerimiz arasında yeni ilim ve hars bağları tesisinde mühim bir

Hüseyin Ragıp B. M. Litvinof

rolü olmuştur. Müstakbel semereli faaliyetiniz için temenniyatımı kabul ediniz.

Münir Bey İngiltere kralı nezdinde

LONDRAR, 29 (A.A.) — Türkiye büyük elçisi Münir Beyle refikası kral ve sonra da kraliçe tarafından kabul edilerek veda etmişelrdir.,

M. Bartu Parise döndü

PARIS, 28. A.A. — M. Barthou Brükselden dönmüş gece Parise gelmiştir.

İnkılâp dersleri

Nisan derslerine pazar günü başlanıyor

Universite inkılâp tarihi enstitüsünde pazar günü, yeni program mucibince derslere devam edilecektir. Nisanın birinci pazar günü ilk dersi eski Adliye Vekili Yusuf Kemal Bey verecektir. Ertesi günde gene Yusuf Kemal Bey ders verecektir. Yusuf Kemal Bey inkılâbımızın iktısadi tekâmül safhalarını anlatacaktır. İnkılâp tarihi enstitüsünde, tedrisat Mayıs nihayetine kadar devam edecektir.

BUGUN

3 üncü sahifede :
Danuncio'ya açık mektuplar
Aka Gündüz
4 üncü sahifede :
Haftalık siyasî icmal
Ahmet Sükrü
5 inci sahifede :
Sinema ve haftanın filmleri.
7 inci sahifede :
Radyo haberleri ve haftalık programı

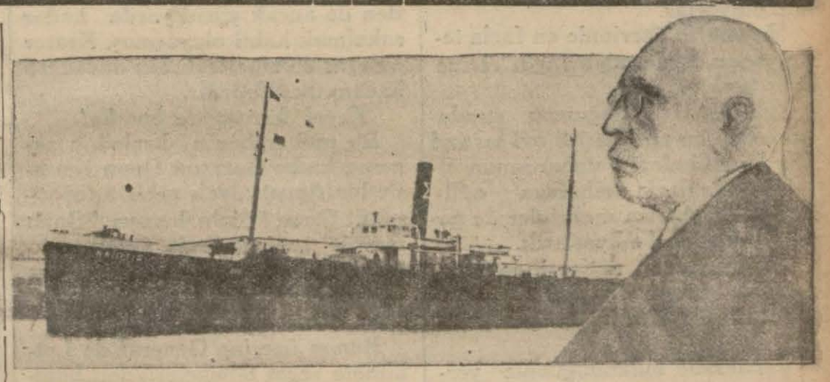

Ihtiyar dolandırıcı ve 20 bin İngiliz lirasına kiraladığı Maiotis vapuru

İnsull Istanbulda!

Müflis banker dün geldi fakat ne karaya çıkartıldı, ne de kimse ile görüştürüldü

Kira ile tuttuğu vapur dolandırıcıyı gök'le deniz arasında dolaştırıyor

Romanyada İnsull'ün 5 sene oturmasına müsade mi edildi

Birleşik Amerika hükûmeti dahilinde milyonlar dolandırdıktan sonra Yunanistana iltica etmi şolan meşhur banker Samuel İnsull Akdenizde serseri bir halde dolaşırken nihayet Istanbul sularına düştü. İnsull'ün aylardan beri geçirdiği macera hatırlarda-

(Devamı 5 inci sahifede)

Meis adasında halk Belediyeye hücum etti

Nihayet istifa eden Belediye reisi eski serserilerden bir türk düşmanıdır

Hadise nasıl oldu?

Gazetemizin çalışmadığı bayramın birinci günü Kaş muhabirimizden aldığımız bir telgrafta pek yakın ve halen İtalya idaresi altında bulunan Meis adasında bir karışıklık çıktığı haber veriliyordu. Telgrafta karışıklığın hakikî sebebi zikredilmemekle beraber, halkın belediye reisinin şahsına karşı bir nümayiş yaptıkları anlaşılmaktadır. Telgraf şudur:

KAŞ, 25 (Milliyet) — Meis adasında kadın ve erkekten mürekkep bir halk kütlesi bugün yeni bir nümayiş yaparak belediyeye hücum ettiler. İtalyan jandarmalarının süngü ile halki dağıtmak hususunda teşebbüsleri neticesiz kaldı. Nümayişçiler jandarmaların elinden silâhlarını alarak belediye dairesine girmişlerdir. Burada masaları, mobilyeleri devirip parçala

(Devamı 2 inci sahifede)

Galatasaray - Çankaya takımlarının dün bir arada çekilen resimleri ve intikam maçından bir sahne . .

Galatasaray takımı galip

Galatasaray: 3 Çankaya: 0

Ankaranın Çankaya takımı, ikinci maçını dün Galatasarayla yaptı.

Sahaya evvelâ Çankayalılar çıktılar. Önleri tribünlere çevrilmiş bir halde, İstanbul halkını üç defa "var ol,, nidasile selâmladılar.

Halk, bu samimî selâma alkışla mukabele etti. Galatasaraylılar da, biraz sonra, aralarında Beşiktaşlı Mehmet Ali ile Şeref olduğu halde gözüktüler.

Galatasaraylılar şu kadroyu gösteriyorlardı:

Mehmet Ali — Faruk, Bürhan —

(Devamı 5 inci sahifede)

Tarihten Parçalar: 13

ÇANAKKALE!

Yazan: Amiral Sir Roger Keyes

Jeneral ve amiralların misafir kabul edilmedikleri bir mevzi!

Siperlerin sonuna doğru garbî Avustralya madencilerinden müteşekkil bir taburun işgal etmekte olduğu bir siperden geçtik.

Madenciler meslekleri icabı şayanı hayret bir meharetle kazma kullanıyorlar. Ayni zamanda şayanı hayret surette küfrediyorlar. Cidden işitilecek bir lisan! Mükemmel harbediyorlar.

Maamafih üzerimde en fazla tesir yapan Avustralya Light Horse kıtaatı oldu.

Sahilde bulunduğumuz sırada Lord Nelson zırhlısı 7.5 mil menzilden Çanakkaleyi bombardıman etti. Gemi ağlarla muhafaza edilmekte idi. Ayrıca muhripler de gemiyi muhafaza ediyorlardı.

Bombardıman neticesinde Çanakkale yanmıya başladı.

Avustralyalılar bu işe çok şaştılar.

Çanakkale bulunduğumuz yerden görünmüyordu. Fakat o sırada havalanan uçurtma balonu yangını tespit etmişti.

Tepenin arkasından alevler, dumanlar görülebiliyordu.

Bir başka gün de General Godley'i görmeğe gittim.

General beni siperlerde gezdirdi.

"Quans's Post" dedikleri noktaya kadar gittik.

Fakat oraya General, Amiral takımından misafir kabul edilmiyor. Öyle olmakla beraber General Godley oraya bazı günler gidiyormuş. General Birdwood da orayı hemen o kadar sık ziyaret ediyormuş.

Onun için burayı ben de görmek istedim.

Cidden şayani hayret bir yer.

Mevzi yarın tam tepesindedir. Oraya kazılmış bir merdivenle çıkılır. Merdivenin basamakları tahta traverslerle tahkim edilmiştir. Her istikamette tüneller ve galeriler vardır.

Bir kaç hafta evvel büyük bir mayn infilâkı ile atılmış bir kratere benziyor. Türkler gece kratere mükemmel bir istihkâm yapmışlar ve oradan beri ateş siperlerimizden dışarı atmışlar ve adeta bombalarile tepenin aşağısına kadar sürmüşler. Biz buna mukabele etmişiz ve istihkâm içinde durmayı onlar için imkânsız bir hale getirmişiz. Sonra da istihkâmı bomba ile berhava etmişiz. Fakat ateş siperine bizim ikinci hattımızdan ancak on yarda, onların cephesinden de ancak yirmi yarda kadar sokulmak kabil oluyormuş. Krater onların ön siperlerinden ancak 15 kadem mesafededir.

Reçel kutusunda bomba!

Bu muharebenin başladığı zamana kadar burasını Quan ismi'nde bir Avustralyalı zabit tutuyormuş. Onun için buraya "Quan mevzii" ismi verilmiş. Quan maktul düşmüş. Ondan biraz sonra Türkler mevzii tutmuşlar ve bombalarla bize hâkim olmuşlar.

Bunun üzerine General de Lotbiniere reçel tenekelerinden bombalar yaptırmış. Ayni zamanda saç fırçası şeklinde tahtalara mevaddı infilâkiye konularak ta bombalar yapılmış. Bu suretle günde yüzlerce bomba yapmak kabil olacaktır.

Sonra Quan mevziine malone isminde yeni Zelândalı İrlandalılardan bir miralay tayin edilmiş. Miralay derhal tepeyi tutmuş. Türklerin attıkları her bombaya mukabil derhal yedi bomba atmışız. Bilâhare yediyi üçe indirmişiz.

Miralay ateş siperini zaptedip tahkim etmiş. Krateri işgal etmiş.

Türk siperleri altında 16 pomba patlamış. Miralay cidden hoş bir adam ve mesleğine cidden âşık.

Miralay beni kratere götürdü. Burası karanlık bir kuyuya benziyor. Burada dört tüfekli asker var. Türklerin çalıştıklarını duyuyorlarmış. Avustralyalı Bombacılara haber göndermişler. Bombacılar gelip dinliyecekler ve mukabil bomba tertibatı alacaklar.

Avustralyalı bombacılar şayani hayret adamlar. Taarruzlarında yüzde yüz muvaffak oluyorlar.

Türk siperlerile aramızda ancak 15 kadem mesafe vardı.

(Bitmedi)

HARİCÎ HABERLER

Hindistanda

Müteassıplarla polis arasında müsademeler

Çiçek hastalığı alihesinin karşısında kendilerini yakalamak isteyen ahaliye karşı polis ateş açmıştır

BOMBAY, 29 (A.A.) — Madras şehrinin hemen hemen bütün halkı salgın bir halde bulunan çiçek hastalığına tutulmuştur.

Beş bin mutaassıp, bu hastalığın mabudesi olduğu itikat olunan Mariamanın huzurunda güya günahlarının keffareti olmak üzere vücutlarında mızraklar ve zıpkınlarla yaralar husule getirmektedirler.

Hükûmet, bu harekât karşısında zabta kuvvetine müracaatla bunların menkıyam eylemiş ise de mutaassıpları hiç bir şey durduramamış ve polis ateş açmak mecburiyetinde kalmış ve neticede bir çok kişi ölmüştür.

Mutaassıplar mukabelei bilmisil olmak üzere ateş açılmasını emretmiş olan Hintli hâkimi yakalamışlar ve mabudenin mabedinde öldürmüşlerdir. Bir hücum esnasında bir polis zabiti mutaassıplar tarafından öldürülmüştür. Bu mutaassıpların çoğu civar kasabalardan gelmişlerdir.

Hükûmet, bu gibi vücut üzerinde yapılan tahribatı gayri ahlâki bulmaktadır. Fakat mutaassıplar vaktile kraliçe Viktoryanın kendilerinin âyinlerini serbestçe yapmalarını temin etmiş olduğunu söylemekte ve vücut üzerinde yapılan bu tazibatın Gandinin oruçları kadar gürültülü olmadığını söylemektedirler.

bunun esbabı mucibesi daha doğru olmasına ve makul görünmesine bir kere daha şahit olunmuştur.

Hintlilerle müslimanlar arasında da müsademe

LOKNOV, 29 (A.A.) — Hindistanın mukaddes bir şehri olan Ajmdhyede Hintlilerle müslümanlar arasında vukua gelen mukatelede 3 kişi ölmüş, 30 kadar adam yaralanmıştır.

Üç cami hasara uğramış ve nümayişçiler bir çok evelri yakmışlardır.

Yunanistanda

İntihap usulü İçin müzakereler

Liderler içtimaında M. Venizelosun beyanatı

ATINA, 29 (Milliyet) — Liderlerin içtimaında intihabat usulü meseleleri müzakere olunmaktadır. M. Venizelos intihabatta ekseriyet usulünün milletin yekdiğerile çarpışması tehlikelerini tevlit edebileceğini beyan etmiştir. Liberaller lideri sözlerine nihayet verirken demiştir ki: Ekseriyet usulü galebe ederse hükûmet belki muayyen mikdarda vatandaşları Atina ve Selânikte intihap etmek hakkından mahrum eder. Bu takdirde mühalefet cebir istimal edecektir.

M. Venizelosun beyanatı siyasi mahafilde çok büyük bir tesir yapmıştır. Hükûmet gazeteleri, M. Venizelosu gene tehditlerile memleketin istirahatini selbediyor demektirler. İntihap usulü hakkındaki müazkerelere devam edilmek üzere içtima yarın saat 15 te devam olunacaktır.

ATINA, 29 — Siyasî mahafilde temin edildiğine göre yarınki içtimada inthap usulü hakkındak müzakereler de ihtilâf zuhur ederse muhalefet bir zabıt imzalanmasını isteyecektir. Ve bu zabıtta âyan ve mebusan meclislerî arasında ihtilâf zuhur ettiği takdirde cümhurreisi M. Zaimis'in Büyük Millet meclisini içtmaa davet eylemeğe mecbur olduğu kaydolunacaktır. Kezalk temin edildiğine göre yarınki içtimada bazı fırka reisleri müstakbel reisicümhurun fırkalar arasında bitaraf olması için siyasî âlem harîcinde yeni zevat arasından tercih olunmasını isteyeceklerdir.

Silâhsızlanma

Sir Con Simon ile Henderson mülâkatı

LONDRA, 29 (A.A.) — Sir Con Simon ile M. Henderson arasında dün öğleden sonra vukubulan mülâkat esnasında, 10 nisanda toplanacak olan silâhları bırakma konferans bürosunun içtimaına ait ahzırlıkların tebdilini istilzam eden hiç bir sebep olmadığı tesbit olunmuştur. Reuter Ajansının haber aldığına nazaran bu mülâkatı müteakıp, içtimaa ait hazırlıkların ikmali için telefonla Cenevreye talimat verilmiştir.

LONDRA, 29 (A.A.) — Jon Sayman M. Henderson arasında yapılan görüşmelerde M. Eden de hazır bulunmuştur. M. Henderson silâhsızlanma konferansı bürosunun içtimamdan evvel diğer hükûmetlerle de tekrar temas edecektir. Büro, Fransız ve Alman noktai nazarlarının telifine doğru elde edilen neticelere tamamen vakıf olarak, komisyonun bilâtehir içtimaa davet edilmesi mi yoksa daha evvel yeniden diplomatik gayretlerde bulunması mı lâzım geleceği hakkında karar verecektir.

PARIS, 20 (A.A.) — Havas Ajansı bildiriyor:

Ingiltere hükûmeti, İngiliz notasına Fransa tarafından verilen cevaptaki bazı noktaların tenviri için resmi bir nota ile müracaat etmiştir.

Balkan misakı Yunan âyanında

ATINA, 29 (Milliyet) — Ayan azasmdan ve eski Maarif nazırlarından M. Türkovasilinin teklifi üzerine Balkan misakının gizli protokolünün Yunan âyan meclisine tevdi olunması hususunda Türkiye, Romanya ve Yugoslavya hükûmetlerinin iznini istihsal etmek üzere hariciye nazırı M. M. Maximos alâkadar encümene davet edilmiştir

Prince mes'elesi

Yeniden üç kişi Tevkif edildi

Dijon hakimleri müstacelen Paris'e davet edildi

PARIS, 29 (A.A.) — Emniyeti umumiye idaresi, üçü Parisin ve biri de Marsilyanın şüpheli mahafiline mensup 4 kişinin, Prens davası hakkında şahadetlerini dinlemiştir. Bu şahitlerin, ifadeleri, yeniden tahkikata sebebiyet verecektir.

Bunların isticvabı, bütün gece devam etmiş ve neticede üç tanesinin tevkifine lüzum görülmüştür.

Emniyeti umumiye, bu hususta ketum davranmaktadır.

Müstacelen davet edilen Dijon hakimleri, sabahın saat 6 sında Parise gelmişlerdir.

PARIS. 29 (A.A.) — Dün sabahtan beri M. Prens'in hâdisei katli hakkında malûmattar olmakla maznun üç şahidin ifadeleri dinlemektedir. Bu şahitlerden biri Baron lâkabile maruf, Monako prensliği tebaasından Gaetan Dorbon de Lusaç namında ve Şanzelizede büyük bir otelde mukim, tanınmış bir yarış simasıdır.

Diğer iki şahit, "Karbon" lakabile maruf, 36 yaşlarında pol Ventura ile Garaj ashibi ve kezalik yarış simsarlarından Guetan Müller'dir. Bunlar, Marsilya ve Korsika mebuslarına intihabatta vasıtalık etmektedirler.

Baş müddeiumumî M. Kuşpen ve Dijon istintak hâkimi M. Rabü bu sabah 5,35 te, emniyeti umumiyeye gelmişler ve doğruca taharriyat başmürakipliği vazifesini gören M. Modanel'in yanına girmişlerdir. Bunların müzakerelerini ve yeni sorguları müteakip, de Lusaç ile Ventura hakkında tevkif kararı verilmiştir.

Yeni grevler

Amerikada bir çok yerlerde grevler oluyor

VAINGTON, 29 (A.A.) — Otomobil sanayii amele ve patronları arasındaki ihtilâfın hallinden sonra M. Conson, bundan daha az müşkül olmıyan kömür madeni havzalarının 350 bin kişiden ibaret bulunan amelesinin patronlarına karşı serdetmekte oldukları mütalebatı yüzünden hâdis olan ihtilâfı halletmek mecburiyetinde kalacaktır. Diğer bir çok mühim grevler de hükûmetin müdahale de bulunmasını istilzma edecektir. Bu grevler Bufalo tayyare inşaat fabrikalarında ilân edilmiş olan grevle yeni Jerseyde kâin Kamedonda ilân edilen deniz inşaatı tezghları grevidir. Bu tezgâhlarda 45 milyon dolar kıymetinde inşaat yapılacak idi. Bundan başka 45 iplikhane amelesi de grev ilân etmiştir.

Sosyalistler

Gene Viyanada propaganda yapmağa başladılar

VIYANA, 29 (A.A.) — Viyanada birkaç günden beri sosyalist propagandasının artmakta olduğu görülmüştür. Bu propaganda, Çekoslovakyadan it hal edilmiş olduğu zannolunan bir takın risalelerle yapılıyor. Bu risaleler, amele sınıfını sabretmeğe davet ve hükûmet tarafından satın alınmış olan eski sosyalist gazetesi Klaynes Bilat gazetesini okumaktan tahzir eylemektedir. Ayni zamanda amele hükûmetin resmî radyo neşriyatını dinlememeğe teşvik olunmaktadır.

Alevler arasında

ELBERFELD, 29. A.A. — İki küçük çocuğun bulundukları bir klübeden yangın çıkmış ve itfaiye yetişemeden, her ikisi de alevler arasında telef olmuşlardır.

SON DAKİKA

Zonguldağa giden Üniversite talebesinin şerefine bir ziyafet

ZONGULDAK, 29 A.A. — Üniversiteli konuklarımız bu sabah vilâyet konağında Vali Beyi ziyaret ettikten sonra yeni yapılan Halkevini, C. H. F., Belediyeyi ziyaret etmişlerdir. Bundan sonra konuklarımız maden mühendisleri refakatinde İş Bankasının Türkiş ocaklarına giderek Türkiş müessesatını ziyaret etmişler ve müessese tarafından verilen çay ziyafetinde hazır bulunmuşlardır.

Merzifonda bir yangın

AMASYA, 29. A.A. — Dün gece saat 20 de Merzifonda Camicedit mahallesinde çıkan bir yangın altı evi yakmıştır. Amasya ve Çorum itfaiyelerinin derhal Merzifona gelmeleri büyük bir felâketin önüne geçmiştir.

Diyarıbekirde müthiş fırtına

DİYARIBEKİR, 29 (A.A.) — Bugün müthiş bir fırtına olmuş ve askeri hastahanenin çatısını devirmiştir. Bir hasta enkaz altında ölmüştür. Başkaca zayiat yoktur.

Fransa sefirinin M. Göeringe ziyafeti

BERLIN, 29 (A.A.) — Fransanın Berlin sefiri, Prusya Başvekili M. Göering şerefine dün bir öğle ziyafeti vermitşir. Ziyafette millî müdafaa nazırı Von Blomberg ile Bulgaristanın Berlin sefiri de hazır bulunmuştur.

Voronof Atinaya geliyor

ATINA, 29 (Milliyet) — Meşhur Rus doktoru M. Voronof birçok senelerden beri meşgul olduğu gençleşme meselesi hakkında iki konferans verecektir. M. Voronofun İranda kaydolunan nadir uzun yaşayış hâdiseleri üzerinde fenni tetkikatta bulunmak üzere İrana gideceği söylenmektedir.

Buzlar üstünde kalanlar

FAIRBANKS, 29. A.A. — İki Sovyet tayyaresi, şubat aymdanberi Nomenin takriben 600 kilometre şimali garbisinde sabih bir bakiz üzerinde bulunmakta olan 93 rusun imdadına yetişmek üzre havalanmıştır.

Bu 93 kişi Vrengel adasına ilmî bir Rus heyeti götüren Çelguskin isminde kazazede vapurun yolcularıdır.

Çelik miğferliler

BERLİN, 29. A.A. — Millî hücum müfrezeleri erkânı harbiye reisi ile çelikmiğfer reisi arasında vuku bulan anlaşma üzerine çelik miğfer teşkilâtı" Alman millî muharipler federasyonu" na inkilâp etmiştir.

İngilteredeki kazalar

LONDRA, 29. A.A. — Resmî rakamlara göre, İngiltere'de geçen sene zarfında vukubulan araba ve hayvan kazaları yüzünden telef olanların adedi 7.202 ve yaralananların adedi ise 216.328 olarak tesbit edilmiştir.

Amerikaya giden altınlar

BOMBAY, 29. A.A. — Vice-Roi des İndes vauru ir milon 962 bin rupi kıymetinde altını hamil olduğu halde limandan hareket etmiştir. Bu altınların 235 bin rupi kıymetindeki mıktarı Nevyorka, bakiyesi Londraya götürülecektir.

Meis adasında Belediyeye hücum

(Başı 1 inci sahifede)

mışlar, bütün camları aşağıya indirmişlerdir.

Bu nümayişe sebebiyet veren meşhur Türk düşmanı ve Meisin belediye reisi Alegerdi isminde ibr serseridir. Aslan Meis adasından olan bu adam bir zamanlar memleketimizde de bulunmuş, buradaki tahrikâtı üzerine yakalanacağını anlayınca kaçmış ve gıyaben idama mahkûm edilmişti. Alegerdi evvelâ Yunanistana gitmiş, fakat orada bir kasa soygunculuğundan dolayı hudut haricine çıkarılmıştır. Alegerdi gene rahat durmamış, bu sefer de Mısıra giderek orada da bir kasa soygunculuğu yaparken yakalanmış ve kapıdışarı edilmiştir. Akdeniz havzasında gideçek başya yeri kalmayan serseri bu defa İtalyanlara iltica ederek Meis adasına gelmiş ve kendisini adanın belediye reisliğine intihap ettirmiştir.

Bundan bir müddet evvel kendisini hiç sevmiyen Adalılar gene böyle bir nümayiş yaparak belediyeye hücum etmek istemişler, fakat jandarmalar o zaman nümayişin önüne geçmeğe muvaffak olmuşlardı. Bu defa halk daha büyük bir galeyanla herifi muhakkak surette başlarından atmak için belediyeye hyücum etmitşir. Alegerdi istifa ederek kaymakamlık dairesinde bir odada saklanmış ve halkın elinden yakasını kurtarmıştır.

Belediye dairesi nümayişçiler tarafından işgal edilince, hükûmet kendi adamlarından saydığı Alegerdi'yi daha fazla tutamamış, istifasını kabul etmitşir.

Bundan on, on beş gün evvel Meis kaymakamı Sinyor Salvatore Grimaldi Kaşa gelerek kaymakam Nesip Bey le hususi olarak görüşmüş ve belediye dairesinde kendisine bir çay ziyafeti verilmişti. O zamanlar kazamızda iki saat kadar kalmış olan bu kaymakamın da azledildiği zannedilmektedir. Çünkü gelen malûmata göre, Trinilli isminde ve evvelce de Meiste kaymakamlık yapmış olan bir zat bu vazifeye tayin edilmiş ve yeni işine başlamıştır.

Üç günlük haricî vakayiin hülâsası

Romanyada

* Fransa hükûmeti, M. Titülesko'yu Parisi resmen ziyarete davet etmiştir. Bu ziyaretin nisan ayı zarfında yapılması muhtemeldir.

Müteakiben M. Barthou Bükreş'i resmen ziyaret edecektir.

Yunanistanda

* Cümhuriyetin ilânının onuncu yıl dönümüne tesadüf eden 25 mart bayramı bütün Yunanistanda pek parlak bir surette ve heyecanla tesit edilmiştir.

Türk izcileriyle Türk askerî tayyareleri bütün tezahürata iştirak etmişler ve kalabalık halk kütlelerinin çoşkun alkışlarını toplamışlardır.

Türk tayyarecileri Reisicümhur ve Başvekil tarafından kabul edilmişlerdir.

Yugoslavyada

* Mahkeme, merkezi ecnebi memleketlerde olan Oustacha tethiş teşkilâtına dahil olmak ve Zağrapta Kral Aleksandra karşı suikast hazırlamakla ittiham edilen amele Pierre Oreb ile şerik cürümleri olan Begovitch ve Podgoreletz hakkında idam kararı vermiştir.

Avusturyada

* Yeni Avusturya teşkilâtı esasiyesinin ana hatları neşredilmiştir. Buna nazaran ibtidai bir surette müzakerede bulunacak olan müzakere meclislerile Bundestag ismi verilen bir federal diyet meclisi ihdas edilecektir.

Müzakere meclisleri şunlardır: Devlet şûrası, federal hars meclisi, federal iktısat meclisi ve memleketler şûrası.

Italyada

* Italyada meclis intihabatı yapılmıştır. Intihabatın resmi neticesi şudur:

10,041,997 kişi hükûmet listesi lehinde ve 15.265 kişi de aleyhinde rey vermiştir.

Almanyada

* Başvekil muavini Von Papen neşrettiği bir makalede diyor ki:

Milletler arasında iktisadiyatı canlandırmak teşebbüslerinin muvaffak olması için her türlü siyasi kombinezonları bir tarafa bırakmak veyahut iktisadî sahada hareket etmek lâzımdır.

Başvekil muavini bu makalesi ile bilhassa Roma itilâfını kastetmektedir.

Fransada

Fransa hükûmetinin muvakkat kanunlarla icra tasavvurunda bulunduğu tasarruflar, evvelâ, takriben 80.000 memurun defaten tekaüde sevki ile yerlerine kimsenin alınmaması, saniyen lüzumsuz ilâvei memuriyetlerin lâğvı, salisen devlet memur ve müstahdemleri maaşlarından tevkifat icrası suretile ilk ağızda iki buçuk milyar temin edecektir.

Belcikada

* Fransa hariciye nazırı M. Barthou Brükzel'e gelmiş ve silâhsızlanma meseleleri etrafında Belçika hariciye nazırı M. Hymans'la temaslarda bulunmuştur. Bu temaslar neticesinde neşrolunan tebliğde ezcümle deniliyor ki:

İki nazır. Avrupanın vaziyetini tetkik etmişler ve Almanyanın yeniden silahlanmasının tehlike teşkil edeceği hususunda hemfikir olduklarını görmüşlerdir.

Mümaileyhima, bir silâhlanma müsabakasının tevlit edeceği netayiç ile de meşgul olmuşlardır.

İki nazır, bu tehlikelerin önüne geçmek için icra ve tatbiki ciddi teminata raptedilen beynelmilel bir mukavelename aktinin şayanı arzu olduğu mütalaasında bulunmuşlardır.

Ingilterede

* Sis dolayısiyle iki ingiliz gemisi, gece yarısı Salsey'in on kilometre kadar cenubunda müsademe etmiştir. Bunlardan birisi batmıştır. Mürettebatından bir kısmının ölmesinden korkulmaktadır.

* Sir John Sayman yakında Ingiltereden ayrılacak olan Türkiye büyük elçisi Mühür B. ve refikası şerefine Carlton otelinde bir ziyafet vermiştir.

* Italya sefiri M. Grandi, Sir John Saymon ile uzun bir mülâkat yapmıştır. Nazırın silâhları bırakma meselesini görüşmüş oldukları zanolunmaktadır. Umumiyetle Avrupanın vaziyetini de görüşmüşlerdir.

Rusyada

* Slutski tayyare enstitüsü yeni mihaniki bir Stratosfer bolanunun tecrübelerini yapmıştır. Balon, 21 kilometreye yükselerek bir rekor tesis etmiştir. Bütün cihazlar gerek çıkış esnasında ve gerek inişte gayet iyi işlemiştir.

Lehistanda

* Lehistanın şimal şarkisindeki Dvina nehri üzerinde buzlar çözüldüğünden bir çok köyler su altında kalmıştır. Ehali köyleri tahliye etmiştir.

* M. Barthou'nun 22 nisanda Varşovaya muvasalâtına intizar edilmektedir. M. Barthou 24 nisana kadar burada kalacak ve Krakovi'yi ziyaretten sonra Prag'a gidecektir

Dançigte

* 8 eylülde Dançiğde Avrupa memleketlerindeki Alman ekalliyetleri murahhaslarından mürekkep bir kongre toplanacaktır.

Amerikada

* 300.000 ameleyi alâkadar eden otomobil senayii ihtilâfını kat'i surette halledilmiştir. Amele ile patronlar, her iki tarafın talepleri arasında mutavassıt bir uzlaşma zemini teşkil eden Roosvelt'in teklifi ile tatmin edilmişlerdir. Reisicümhur amelenin teşkilât vücude getirmek hakkını kabul etmiştir.

* M. Roosvelt, kongreye hitaben bir beyanname neşrederek kambiyo borsaları muamelâtını tanzim edecek olan kanun lâyihasının tasdikini talep etmiştir.

Bu lâyiha ile istihdaf olunan gayeler şunlardır:

1.— Borsa muamelâtında yatırılacak sermayeler o kadar yüksek olmalıdır ki, bugünkü şeklinde dahi, her türlü ispekülasiyon önüne geçilsin.

2.— İleride vukubulacak suiistimallere mani olabilmek için, hükûmete muayyen kontrol vasıtaları verilmelidir.

* Amerikada Yeni Orleonda müthiş bir kasırga olmuştur. Birçok evler yıkılmıştır.

Rüzgâr o kadar şiddetle esmiştir ki, bir evi, heyetile yerinden alıp, sokakta duran bir kamyonun üzerine atmıştır.

Olü ve yaralıların mıktarını tesbit edilmektedir.

Mitralyözlü intihabat

KANSAS CİTY, 29 (A.A.) — Belediye intihabatı gürültülü olmuştur. Demokrat namzetler büyük bir ekseriyetle intihap olunmuşlardır. Yer yer kavgalar olmuş ve silâh ateşleri atılmıştır. Iki kişi ölmüş ve 40 kişi yaralanmıtşır. Muhtelif siyasî gruplar, mitralyözler, rüvelverler, ve sopalarla biribirine girmişlerdir.

İTTİHAT ve TERAKKİ

Merkezi umumiye verilen jurnallar

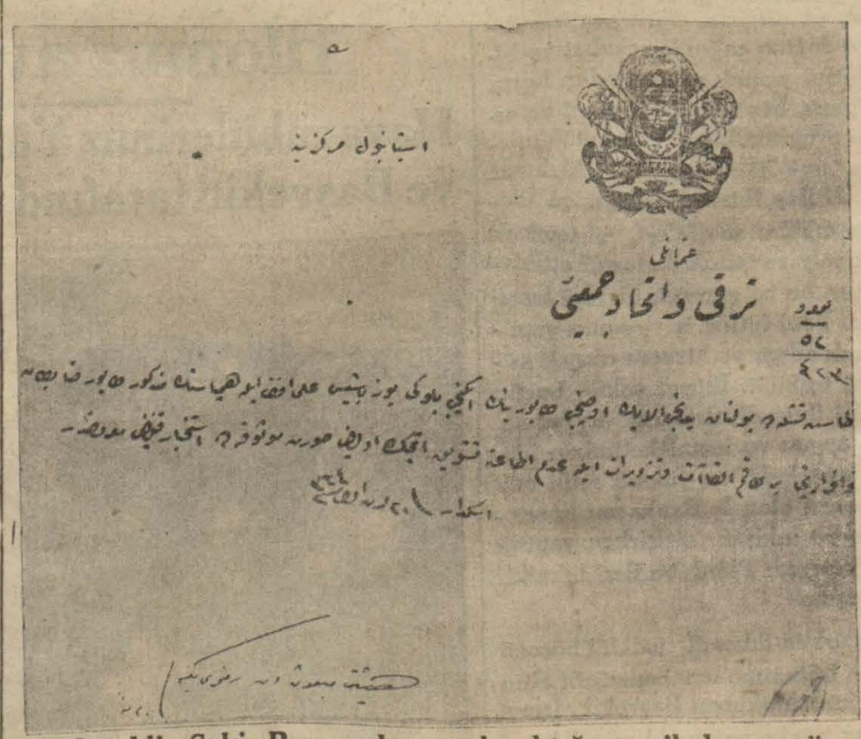

Bahaeddin Şakir Bey merhumun bıraktığı vesikalara göre yazılan bu tefrikayı **MİLLİYET** 4-5 güne kadar tefrikaya başlıyacaktır.

Yukardaki klişe İttihat ve terakkı merkezine verilen bir jurnalın metnidir. Bir çok jurnalları, raporları ve gizli evrakı toplıyan bu eser **İttihat ve terakki** tarihini aydınlatacak en muhim bir eser olacaktır.

ŞEHİR HABERLERİ

FELEK

Senelik sualler

Günlük, aylık, haftalık olduğu gibi senelik sualler de vardır.

Meselâ bayramlardan sonra sorarlar:

— Bayramı nasıl geçirdiniz?..

Ben kendimi bildim bileli bu suale muhatap olurum ve ne cevap vereceğimi de bilmem. Bayram nasıl geçer?. Ne bileyim ben? El öpmek ile, ziyaret ve temennalarla.. Bu da yalnız bayramlarda yaptığımız şeylerden değil ki fevkalâdeliği olsun.

Şeker bayramı ne ise lâkin kurban bayramında ben bir hüzün sezerim. Çocukluğumdanberi — velevki sevap için de olsa — melûl melûl meleyen koyunların boğazlanmasına acımışımdır. Amma elden ne gelir?. Kaç defa rahmetli babam beni teselli için bunların diğer hayvanlardan daha talihli olduğunu, çünkü sevap için kesildiklerini anlatmış idi. Amma bir türlü küçük aklım bu boğazlanıştaki talihi kavrayamamıştır.

Buna rağmen kurban eti yemekten çekinmem. Çünkü insanda bir kaç benlik var. Merhamet benliği, yemek benliği, yaşamak benliği falan filân. Hüner bu benlikleri iyice biribirinden ayırabilmektedir. Bayramı nasıl geçirdim?

Bu suali ben de kendi kendime soruyor ve bir türlü cevap veremiyorum. Yalnız, bu bayramda bir şeye dikkat ettim. Gazetesiz geçen bir gün uykusuz bir geceye benziyor. Mutlaka başta bir sersemlik hissediliyor. Bunun üzerinedir ki — gazete intişar etmiyen — bayramların gazeteleri özletmek hususundaki hizmetini görerek bayramlara bu cihetten de lüzum olduğunu takdir ettim. Bayramı nasıl geçirdim?

Bir kaç el öptüm. Bir kaç ziyaret yaptım. Bir kaç kart gönderdim ve pek az cevap aldım. Bunlarla da cemiyet ve cemaatin teşrifat noktasından bana verdiği daha doğrusu vermediği ehemmiyeti anladım.

Herkes bayramda benim kadar şey anlamış ise anlaşılmıyan şeyler pek azalmış demektir. (Güya bu da bir felsefe!)

Eczalar ve eczahaneler

Bu sırada en çok toplanan, içtimalar yapan ve konuşan esnaf kimdir? Diye bir anket yapsalar birinciliği eczacılar alır. İlâçları biribirine karıştırarak halka devalar veren bu zatların fikirlerini biribirine karıştırarak kendi dertlerine deva aramakta olduklarını söylemeye hacet yok!..

Ee bu gedikli dükkân sahiplerinin dertleri nedir?.

Efendim! Bunların dertleri büyüktür. Bunların dertleri halktan çok para alamamakta olmalarıdır.

— Bu nasıl şey? Demeyin!.. Dünya bir hayat kavgasından başka nedir?. Eczacılar da halkın ilâç alırken depolardan alıp yüzde yirmi, yirmi beş hattâ otuz fazlasile kendilerinden almadığını görerek müteessir olmaktadırlar. E doğrusu, manzara da pek eğlenceli değildir. Ben de bu zatların hesabına müteessirim. Eğer herkes depodan alış veriş ederse eczacılar nasıl para kazanacaklar? Amerikada herkes çocuğuna iki zıt sanat öğretirmiş. Meselâ avukatlık dabaklık; yahut mühendislik ve kasaplık gibi. Eczacılar da böyle çift sanat öğrenmiş olsalardı eczahane işlemeyince ikinci sanate başlar, hayatlarını kazanırlardı. Amma iş öyle değil. Onun için biçareler müşkülât içinde..

İşte bunun önüne geçmek için toplanmışlar, kararlar vermişler hattâ ecza depolarını kontrol için gizli adamlar bile tayin etmişler.. Bu adamlar depolardan perakende ilâç almak istiyecekler ve muvaffak olurlarsa depocuları hemen yakalatacaklarmış..

Hepsi iyi amma benim de soracak bir iki sualim var. Şunlara bir cevap verebilir misiniz?.

— İlâç lüks eşya değildir. Hattâ şeker, peynir gibi gıda maddelerinden de değildir. İlâç hayat için başka bir şeyle temini mümkün olmıyan bir ihtiyaçtır. Şu halde bu kadar zarurî bir şeyi depoda 100 kuruşa alan bir adama:

— Hayır efendi! Sen bunu 135 kuruşa eczaneden alacaksın. Çünkü eczaneler de para kazanacak.

Demek ne dereceye kadar insaf ile telif edilebilir?.

Sualin birisi bu. Buna eczacılar değil toplansalar, Sultanahmet meydanında miting yapsalar kandırıcı bir cevap veremezler.

İkinci sual de şu:

— Bir çok ilâçlar var ki; eczahanelerde (ha!) diyince bulunmuyor, hasta bekliyemez; eczahane eczahane dolaşmağa vakit yok! Bir eczahanede tesadüfen bulsanız kimbilir kaç seneliktir. Bütün bu külfeti , depodan ilâç almamak için yapacağız değil mi?.. Sebep?.

Bana sorarsanız bu eczacı — depocu daha doğrusu halk — eczacı davası bir türlü halledebiliriz.

Halk müstahzeratı reçete ile depolardan alabilmelidir. Yapılacak ilâçları da reçete ile eczanelerde yaptırmalıdır. Amma eczacılar bunda zarar ederlermiş.. Dükkânlarının yarısını ecza deposu yapıp onlar da ötekiler fiatına mal satsınlar..

Ticarette tek kanun vardır: Rekabet. Kim kimden ucuz verirse o satar. Eczacılar da, depolarda perakende mal satılıyor mu diye hafiyeler göndereceki yere aralarında bir kooperatif yapıp eczaları o vasıta ile getirterek depo fiyatına satsalar mesele kökünden halledilir.

FELEK

Taahhütlü mektuplarla para kaçakçılığı

Para kaçakçılığına karşı posta ve telgraf idaresi tarafından da tedbirler alınacaktır. Bu cümleden olarak taahhütlü mektupların postahaneye verilirken kontrol edilmesi düşünülüyor.

EKONOMİ

Türkofis İşe başlıyor

Yeni vazifelerine tayin edilenler gidiyorlar

Yeni tesis edilen Türkiye dış ticareti işleri millî ofisleri dairesi pazar günü Ankarada bilfiil işe başlıyacaktır.

Ofis yeni vazifelere tayin edilen ve şehrimizde bulunan zevatın bir kısmı Ankaraya gitmişlerdir. Bir kısmı da bugün şehrimizden hareket edecekler - dir.

Her şeyden evvel müstahsil ve tüccara hizmet için kurulan bu müessesenin yalnız bir kısmı 1 nisanda faaliyete geçecektir.

Kısa ismi Türkofis olan bu dairenin dördüncü grupunu teşkil edecek olan ticaret mukaveleleri ve ticarî münasebetler ve millî korunma daireleri ancak hazirandan itibaren yeni iktısat vekâleti teşkilâtile birlikte faaliyete geçecektir.

Merkezi İstanbulda bulunan ihracat ofisi öbür günden itibaren Türkofis İstanbul şubesi ismini alacaktır. Ofisin İzmir şubesinin teşkilâtı da süratle yapılacaktır.

Türkofisin yapacağı işler meyanında bilhassa ihraç mallarına ait rasyonelleştirilme işlerine büyük bir ehemmiyet verilmektedir.

Bu şubenin yapacağı ihraç eşyamızın standardizasyonu etrafında büyük bir mesai sarfedilecektir.

Bir sigara fabrikatörü geliyor

Dünyanın en büyük sigara ve sigaret fabrikalarının sahibi olan M. Flip'in bugünlerde şehrimize geleceği haber verilmektedir.

Bundan bir müddet evvel de şehrimize gelmiş olan M. Flip'in bu seyahatinin Türk tütünü mübayaatile alâkadar olduğu söylenmektedir.

Ankara mensucat fabrikası

Ankara mensucat fabrikası (Yüniş) te heyeti umumiye toplantısını yapmıştır.

İş Bankası bu fabrikayı ele aldıktan sonra iş başına mütehassıslar getirmek suretile teşkilâtını asrın icaplarına uydurmuş ve yavaş yavaş bir çok yenilikler de ilâve ederek fabrikayı bugünkü haline getirmiştir.

Bugün millî sanayie verilen inkişaf imkânları sayesinde, istihsalini 50,000 metreden ince ve kalın kumaş olarak 200,000 metreye çıkarmağa muvaffak olmuştur.

Bilhassa kadın, asker ve spor elbiseleri kumaşlarile battaniye gibi bazı mensucat doğrudan doğruya yerli yapağı ile dokunmaktadır. Tiftiklerimiz bu fabrika dokumalarında geniş bir yer almaktadır.

Geceli gündüzlü çalışan fabrikada 300 kişi iş görmekte, senede 350,000 kilovat miktarında elektrik sarfolunmaktadır.

Başta Ankara olmak üzere memleketimizin hemen her tarafında kumaşları Avrupa kumaşlarile kolayca rekabet etmektedir.

Ankara afyon fabrikası

Ankarada kurulacak olan büyük Afyon fabrikasına ait hazırlıklar bitirilmek üzeredir. Bu yeni fabrikada ham afyon işlenecek ve müstahzar halde getirilecektir.

Uyuşturucu maddeler inhisarı müdürü Ali Sami Bey bu işle meşgul olmak üzere yakında Ankaraya gidecektir. Yeni fabrikanın altı ayda kurulmuş bir vaziyet almasına çalışılacaktır.

Adana pamukları

ADANA, — Uzun zamandan beri bura iklimine uyacak en bereketli pamuk tohumunu yetiştirmek maksadile geniş tecrübelere girişen "pamuk ıslah istasyonu,, nun mesaisi muvaffakıyetli neticeler vermiştir. Buna nazaran, Adana ve civarı toprakları için en müsait ve fazla verimli olduğu anlaşılan Klevlant pamuk nev'inin üretilmesi kararlaştırılmıştır. Pamuk ıslah istasyonu bu sene 19 bin kilo tohumla 6,500 dönüm arazi üzerine ziraat yapacaktır.

Miniminilerin Konseri

Miniminilerin her sene verdiği senelik konseri bu sene de yakında verilecektir. Konsere iştirak edecek olan küçük sanatkârlar hazırlanmaktadırlar. Bunlar arasında henüz yedi ay ders gören küçük Emel Hüsnü Hanım, büyük bir gayretle çalışmaktadır. Resmini bastığımız bu küçük sanatkâr, kısa bir zamanda gösterdiği istidat ve terakki nazarı dikkati celbetmektedir.

Nazım Beye tebliğat yapıldı

Tramvay, Rıhtım ve Tünel şirketi nafia komiseri Nazım Beye, Nafia Vekâletince Beyazıt vilâyeti namına mühendisliğe tayin edilmiş olduğu Vilâyet vasıtasile tebliğ olunmuştur.

Mektebi bitiren yeni mühendisler

Bu sene Yüksek Mühendis mektebinin muhtelif şubelerinden şubat devresinde 26 efendi mezun olmuştur. 6 efendi de haziran devresinde mezun olacaktır.

Mezunlardan 7 si inşaat, 4 dü su, diğerleri de yol şubesine mensuptur.

Diplomalar vekâlet tarafından tasdik edildikten sonra kendilerine merasimle şahadetnameleri tevzi edilecek ve münhallere tayinleri yapılacaktır. Bu münasebetle mezunlar şerefine bayramın ikinci günü akşamı Maksim salonlarında bir gece eğlentisi yapılmış ve eğlenti çok neşeli olmuştur. Resmimiz mezunları muallimlerile bir arada göstermektedir.

Vapurlarda Yeni tarife

2 nci, 3 üncü sınıf biletlerin indirilmesi düşünülüyor

Bayram münasebetile çalışmasına ara veren Denizyolları tarifesini tesbit edecek İktısat vekâleti Deniz ve Hava müsteşarı Sadullah Beyin riyaseti altındaki komisyon yarın tekrar içtimalarına başlıyacaktır. Komisyon yeni tarifenin anahatları üzerindeki mesaisini ikmal etmiştir. Komisyonda bulunan Ticaret odası murahhasları da bu hususta tekliflerini yapmışlardır. İleri sürülen teklifler meyanında bilhassa şayanı dikkat olan vapurlarda birinci sınıf kamaraların bilet ücretlerinin yükseltilmesine mukabil ikinci ve üçüncü sınıf kamaralarla güverte bilet ücretlerinin indirilmesidir. Havayici zaruriyeden olan maddeler için asgarî tarifenin tatbikı da bu teklifler meyanındadır. Memleketin imara mühtaç olduğu da nazarı dikkate alınarak inşaat malzemesinin de bu tarifeye sokulmaması istenmektedir. Buna mukabil lüks addedilen bir kısım eşyanın navlunlarının artırılabileceği kanaati vardır.

Sadullah Bey

Meclis reisimiz bu akşam gidiyor

Şehrimizde bulunmakta olan Büyük Millet Meclisi reisi Kâzım Paşa Hazretleri bu akşamki trenle Ankaraya gidecektir.

Edirnenin Düştüğü gün

Bayramın birinci günü Edirnede ihtifal yapıldı

Bayramın birine tesadüf eden martın 26 ıncı günü Edirneliler kara bir günün yıldönümünü yaşamışlar, Edirnenin kahramanca bir müdafaasından sonra sukut ettiği günü ve bu merdane müdafaanın şehitlerini anmışlardır.

Binlerce halk Mimar Sinanın eşsiz şaheserlerinden olan Süleymaniye camii hariminde toplanmışlardır. Şehir mü zikasının matem havasile ihtifale başlanmış, muharrir Mustafa Şerif, ve İbrahim Beyler bugünün manasını anlatmışlardır. Edirne mebusu Şeref Bey gençliğe bir hitabe irat etmiş ve yarınki atılış hızlarının gayelerini anlatmıştır.

İhtifale binlerce ağızdan söylenen on yılın marşı ile nihayet verilmiştir.

Recep B. rahasız

İnkılâp tarihi enstitüsünde ders vermek üzere on beş gün evvel şehrimize gelen Cümhuriyet Halk Fırkası umumi kâtibi Recep Bey rahatsızlandığı için Ankaraya avdetini tehir etmiştir.

Recep Bey tamamile kesbi âfiyet edinceye kadar şehrimizde kalacaktır.

Sinan ihtifali

Yurdumuzda ölmez eserler, muazzam âbideler vücuda getirmiş olan büyük Türk mimarı Sinanın tebidi hatırası için yarın saat tam 14 te Süleymaniyede bir ihtifal yapılacaktır.

İhtifal esnasında büyük mimarın şerefile münasip bir tarzda tadil ve yeniden inşa olunan kabri de ziyaret olunacaktır.

Biz böyle düşünüyoruz, Siz acaba ne dersiniz?

Hükûmetimiz mektum nüfusu meydana çıkarmak için son zamanlarda hümmalı bir faaliyet sarfetmektedir. Filhakika 1927 senesinde yapılan tahriri nüfustan sonra bir çok yeni tevellüdat ve vefiyat vardır ki nüfus dairelerinde kayıtlı değildir. Çocukları olduğu zaman nüfusa müracaat edip hüviyet cüzdanı almayı iki sene hattâ daha fazla ihmal eren babalar, anneler maalesef pek çoktur. Diğer taraftan ekserî köylerimizde köyün hemen yakininde bulunan mezarlığa cenaze defnetmek için müsaade almağa lüzum olmadığından vefiyat istatistikleri de noksandır. Binaenaleyh Türkiye dahilinde bir sene zarfında şu kadar kişi öldü; şu kadar kişi doğdu; vefiyatı tevellüdattan tarhedersek şu kadar bir tezayüt vardır demenin bugün maatteessüf imkânı yoktur. Bulunan bütün nisbetler tahmine müstenittir. Bunun için herhangi bir sene zarfında evvelce yapılan bir tahriri nüfusa istinaden Türkiyenin bu kadar nüfusu vardır diye katiyetle bir fikir serdetmenin imkânı yoktur. Halbuki bir memleketin her istenilen zamanda nüfusunu aşağı yukarı katiyete yakin bir ihtimalle bilmek o memleketin gerek harici ve gerek dahili siyaseti için çok şayanı dikakttir.

1 — Haricî siyaseti için şayanı dikkattir. Çünkü arzu ettiği bir zamanda ne kadar asker çıkarabileceğini bilir.

2 — Dahilî siyaseti için aşyanı dikkattir. Çünkü ne kadar adam besliyeceğini bilir. İstihsalâtını, haricî ve dahilî ticaretini ona göre tayin eder.

Görülüyor ki nüfus siyaseti bir devletin en bellibaşlı en mühim siyasetlerinden biridir.

Türkiyede bugün nüfus binde kaç artıyor? Bunu katiyetle bilemiyoruz. Nüfus Avrupada umumiyetle binde 10 olarak tezayüt etmektedir. Filhakika Almanya gibi, Hollanda gibi daha yüksek tezayüt arzeden memleketler vardır. Acaba Türkiyede de binde on mudur? Yoksa on beş midir? Bir memleketin nüfusu hesaptaki faizi mürekkep düsturuna teb'an tezayüt etmektedir. Binaenaleyh meselâ 1927 den 1934 senesine kadar geçen yedi sene zarfındaki vasatî binde tezayüt mikdarı malûm olursa bunu faizi mürekkep düsturuna tatbik eder ve derhal nüfusumuzun bugünkü şeklini çok az bir hatâ ile bulabiliriz.

Bu tezayüt mikdarının malûm olması için de evvelâ mektum nüfusun , mektum vefiyatın malûm olması lâzımdır. Binaenaleyh doğan çocuğunu, nüfusa haber vermeyen bir babanın, ölen bir akrabasını kaydettirmeyen bir kimsenin memleketin bütün nüfus siyasetine ve binaenaleyh haricî, dahilî siyasetine karşı ika ettiği müşkülâtı, bilmiyerek, istemiyerek yaptığı cürmün de recesini takdir etmek müşkül bir şey değildir.

Hükûmet Cümhuriyetin onuncu yıldönümü münaseebtile evvelce ika edilen bu gibi cürümleri de affetmiştir. Vatandaşlara şimdi tenettüp eden vazife, derhal bu gibi ihmallerini alâkadar makamlara haber vermek ve kayıtları yaptırmaktır. Bu bir vatanî hizmettir. Bir borçtur.

Biz böyle düşünüyoruz, Siz acaba ne dersiniz?

VİLAYETTE

Bu fidanlar Satılamaz

Halkalı mektebi yetmiş bin cins çubuk dağıttı

Halkalı Ziraat mektebi tavuk ırklarının ıslahına ve çoğaltılmasına çok ehemmiyet vermektedir. Vekâlet iki bin lira tahsisat verdiği için yeni ve fennî bir tavukhane yapılmasına karar verilmiştir. Mektep ayni zamanda fidan ve çubuk tevziatını genişletmiştir. Bunun için de bu sene ayrıca bir de damızlık meyva bahçesi tesis edilmiştir. Bu sene köylüye 70 bin cins çukuk dağıtılmıştır. Yalnız bazı köylülerin kendilerine meccanen verilen çubukları pazarlarda sattıkları anlaşıldığından mektep idaresi ve Yeşilköy nahiye müdürlüğü tahkikata başlamıştır. Çubuk satan köylüler tecziye edilecektir.

Aylık pazara

Nisan umumî maaşı pazar günü verilecektir.

Maliye memurları için ihtisas kursu

Maliye memurlarının ihtisaslarını arttırmak üzere bu hafta encümende Maliye kursu açılacaktır. Dersler, her gün 9 - 12 ye kadardır. Memurların derslere devamı mecburidir. Ancak iş sahiplerinin muamelelerinin geri kalmaması için kurslara memurlar münavebe ile devam edeceklerdir. Kurslar devreli olarak devam eyliyecektir.

İki memur hakkında takibat

Şilenin Kızılca kariyesinden iki zattan kendilerine arazi vermek üzere köylerine azimet ve avdet için kırkar lira aldıkları iddia olunan Şile kazası memurlarından ikisi haklarında 1609 numaralı kanuna tevfikan takibat icrasına başlanmıştır.

Mektum nüfus

Bir buçuk milyonu bulacağı anlaşılıyor

Alman malûmata nazaran bütün memlekette yeniden kayde geçecek gizli nüfus mikdarı bir buçuk milyonu bulacaktır. Dahiliye vekâletinin tamiminden sonra, işler süratle intaç edildiği için her tarafta nüfus faaliyeti bir misli daha artmıştır. Şimdiye kadar bütün memlekette kaydedilen gizli nüfus mikdarı 700 bine yakındır. Verilen malûmata göre; kayıt işleri önümüzdeki mayıs ayına kadar tamamile bitirilecektir. Af kanunu ile para cezaları da affedilmiş olduğu için nüfusların gizli tutulmuş olmasından doğan cezalar da affedilmiştir. Bu itibarla nüfus memurlarına mektum nüfuslar hakkında pek çok ihbarlar yapılmıştır.

BAFRA, 26 — 2330 numaralı kanuna göre bugüne kadar kazada 559 evlenme, 300 ölüm vukuatı, 2052 nüfusun kütüğe kaydı yapılmıştır.

ESKİŞEHİR, — Son af kanununun nüfus tesçili hakkındaki maddesinden hakkile istifade için vilâyet encümen başkâtibinin riyasetinde köylere bir heyet çıkarılmıştır. Bu heyet, Fırka, Margı, Süğütçük, aşağı ve yukarı Ilıca köylerinde yaptığı tetkikat ta 370 gizli ve tesçil edilmemiş doğum ve 82 evlenme vakası tesbit ve nüfus ça tesçillerini temin eylemiştir. Diğer köylerde de tetkikata devam edilmektedir.

Bir motör batıyordu

Bayram içinde Kamürselden Tavşancıla hareket eden Adana motörü bir kazaya uğramıştır. Motör sahilden bir mil kadar açıkta iken su almağa başlamıştır.

Makinist derhal son süratle motörü karaya sevketmiş, bu süratle kazanın önünü almıştır. Motörde sahibi avukat Ulvi beyle beraber dört yolcu vardı.

Bu hâdise açık denizde olsaydı acıklı netice verebilirdi.

Motör yeni tamir edilmişti. Kazanın sebebi araştırılıyor.

İzmir - Kasaba demiryolu murahhasları geldiler

Hükûmet tarafından satın alınmasına karar verilmiş olan İzmir - Kasaba ve temdidi demiryolu hakkında Nafia vekâletile müzakereye girişecek olan murahhaslar şehrimize gelmişlerdir. Bunlar şirket reisi sanisi M. Monod ve mahallî idare azasından M. Boissiere ve M. Valentin'dir. Murahhaslar işletme müdürü Naci Beyle birlikte birkaç güne kadar Ankaraya gideceklerdir.

Beyoğlu eczacılar klübü

Aldığımız malûmata nazaran evvelce bir grup teşkil eden Beyoğlu eczacıları meslekî mevcudiyetlerini kuvvetlendirmek ve meslektaşları daima bir arada bulundurmak için bir klüp tesisine karar vermişlerdir. Beyoğlu eczacıları bu klüp için teşebbüsata girişmişlerdir. Beyoğlu eczacılarının bu teşebbüsü diğer eczacılar arasında bir az garip karşılanmıştır. Bazı eczacılar Beyoğlu eczacılarının bu hareketini bir zaruret olarak görmekle beraber, bir ayrılık telkki etmektedirler. Daha ziyade bütün İstanbul eczacılarını çatısı altında toplıyabilecek bir klübün vücude getirilmesi muvafık görülmektedir.

Danoncio'ya açık mektup

Bir İtalyan iyi bir insandır

[*] 1

Senin İtalyanlığın şüpheli olduğu için belki bilmezsin.

Benim görüşüm keskin, duyuşum köklü, ve Türklüğüm kuvvetli olduğu için bilirim.

Bundan ötürüdür ki ekmeğini yediğin, etini okşadığım, toprağma bastığım bir milleti — İtalyan'ı — sana öğretmeyi bir insanlık vazifesi sayıyorum:

Bir İtalyan, iyi bir insandır.

Bir İtalyan dediğim zaman bu biri kırk milyonla darbet. Kırk milyon İtalyan da ayrı ayrı ve hepsi bir arada birer iyi insandır.

İtalyan çok çalışkandır. Çok konuşkandır. Çok doğurgandır. Çok temiz yüreklidir. Çok sulhçudur. Çok san'atkârdır. Çok kanaatlidir. Çok duygulu ve heyecanlıdır.

Obur, sarhoş, kundakçı, ve imparator, Neron Roması ile bugünkü İtalya Balilla'sının arasında hiç bir münasebet yoktur. Virjil ile senin, Sezar ile başkasının arasında hiç bir münasebet olmadığı gibi. . .

Ben taş işçisi, duvar ustası İtalyan tanıdım ki gönüllerinin ve beyinlerinin içinde senin tek bir mısraın, yarım bir kafiyen yoktu.

Dedim ya, gene diyorum: Bir İtalyan, iyi bir insandır.

Bir İtalyanın yalnız üç gafleti vardır. Buna suç ta diyebilirim:

1 — Bir İtalyan çok çabuk, çok kolay inanır.

2 — Bir İtalyan çok çabuk korkar. Çünkü yaradılışta naziktir.

3 — Bir İtalyan her nasılsa inandığı, her nedense korktuğu kimseye çok çabuk bel bağlar.

Kırk milyon İtalyan işte bu üç gafleti yüzündendir ki vakit vakit muztarip ve perişan olmuştur.

Biraz çenesi kalabalık, biraz suratı asık, biraz bol keseden atan birisini karşısında gördü mü? hemen inanır, korkar, ve bel bağlar.

İtalya'yı aldatmıyan üç İtalyan tanıyorum: Kavur, Garibaldi, ve Milâno işçisi. . .

Bu üçünden başka İtalyanın kürsüsüne tırmanmış kaç kişi varsa — başta sen olmak üzere — bu kırk milyon iyi insanı aldatmışlardır. Son aldatış ikidir: Bingazi ve İzonzo.

Sen Piyer; bu iyi insanları, bir üçüncü aldanıştan korusun.

Mefisto kılığı ile bir köşeye çekilmiş ne duruyorsun? İyi ve gerçek bir İtalyansan; iyi birer insan, iyi birer sulh ve nezaket unsuru olan hemşehrilerini neye bir üçüncü aldanıştan kurtarmak için Sen Piyere yardım etmiyorsun?

Tekniğini takdir ettiğim ve şık sakalını beğendiğim Balbo'ya selâm söyle.

Arivedeçi Danoncio!

Ankara mebusu
Aka GÜNDÜZ

(*) *Her dile tercüme hakkı bedavadır.*

BELEDİYEDE

Şehir meclisi

Nisan devresinden sonra müddeti hitam buluyor

İstanbul Şehir meclisi pazar günü Nisan devresi içtimalarına başlayacaktır. Bu devre on beş gün sürecek ve tatil olacaktır. Nisan devresi ile beraber Şehir meclisi aazlarının da müddeti hitam bulmaktadır. Ağustosta, meclise yeni aza intihabı yapılacaktır. Hazırlanmakta olan yeni belediye zabıtası talimatnamesi bu devrede müzakere ve kabul edilecekti. Fakat diğer müstacel işler dolayısile talimatnamenin önümüzde teşrinisani ye bırakılması zaruretî hâsıl olmuştur. Dahiliye vekâleti seyrüsefer işleri hakkında bir kanun projesi hazırlamaktadır. Bu kanunun daha evvel mevkii meriyete gireceği ümit edilmektedir.

Yeraltı helâları

Sultanahmette belediyenin kanalizasyon şirketine yaptırdığı yeraltı halâsının inşaatı bir aya kadar ikmal edilecektir.

Belediye bundan sonra evvelâ Sultanahmamında, sonra da Taksimde şimdiki halânın yerinde ayni tarzda yeraltı iki halâ daha yaptıracaktır. Bunların inşaat masrafı, kanalizasyon tahsisatı ile temin edildiği için yeni tahsisat aramağa ihtiyaç yoktur. Bu üç halâ da bu sene yaz sıcakları başlamadan evvel tamamlanmış olacaktır.

Kapalı çarşı

Kapalıçarşının tamiri lüzumu kat'î olarak öne sürüldüğü zaman bu hususun halli için her şeyden evvel tarihi bir kıymeti olup olmadığının tesbiti icap edeceği kararlaştırılmıştı.

Alâkadarlar tarafından bu bahis üzerinde girişilen tetkikat bitirilmek üzeredir. Bu arada müzeler müdürlüğünün mütaleası da sorulmuş, Kapalı çarşının tarihi kıymeti hakkında malûmat istenilmişti.

Verilen malûmata göre, bu eski yapının asarı atikadan olduğu ve esaslı şekline zarar gelmemek şartile tamir edilebileceği neticesine varılmıştır. Bu hususta tetkikata memur edilen makamlar birer rapor hazırlayacaklardır. Çarşının tamiri işi bundan sonra görüşülebilecektir.

Yavuz limanda

Yavuz harp gemimiz bayramda limanımıza gelerek Heybeli önünde demirlemiştir. Harp filomuzdan bazı gemiler de limanımıza gelerek Dolmabahçe açıklarında ahzü mevki etmişlerdir.

Haftalık siyasî icmal

Herkesin canını sıkan nutuk:

Roma'da geçen hafta İtalya ile Macaristan ve Avusturya arasında birtakım protokollerin imzasına müncer olan mülâkat bu mukavelelerin imzası dolayısile değil, imzadan sonra İtalyan Başvekili tarafından söylenen nutuk sebebile hatırlanacaktır. Protokoller şimdiden unutuldu. Fakat nutkun heyecanı devam ediyor.

Hatırlardadır ki Mussolini bu nutkunda Macaristanın Macarlarla meskûn olan araziyi işgal etmeğe hakkı olduğunu söyledi. Sonra İtalyanın Asya ve Afrikadaki vazife ve mes'uliyetlerinden bahsetti.

Macaristan hakkındaki sözleri, Küçük İtilâf devletlerini hiddetlendirdi. Filhakika bazı mehafil Mussolini'nin bu sözlerine büyük ehemmiyet atfetmiyorlar. Roma protokollerinde muahedelerin tadiline işaret edilmediği için Mussolini'nin bu noktada Macarların gönlünü almak için bu sözleri sarfettiği zannediliyor. Ancak sebebi her ne olursa olsun, suitesir husule getirdiği aşikârdır.

Asya ve Afrıka meselesine gelince; bu, o kadar müphemdir ki her devlet üstüne alabilir. Asya ve Afrika büyük kıtalardır. Birkaç müstakil devletten maada bu kıtalar Avrupa devletleri arasında paylaşılmıştır. Mussolini'nin müstakil devletleri kasdetmiş olmasına ihtimal verilmiyor. İngiltere ile de bir mesele çıkarmaktan daima çekindiği malûm olduğuna göre, İtalya Başvekilinin Fransız müstemlekelerini kasdettiği zannedilmektedir. Esasen bunun içindir ki nutuk en ziyade Fransa'da tenkide hedef olmuştur. Bir Fransız gazetesi diyor ki:

"Mussolini bu nutku ile maruf prestij siyasetini tatbik etmektedir. Prestij siyaseti bulanık suda balık avlamaktan ibarettir. Su ne kadar bulanık olursa, balıkçının işine o kadar çok elverir. Almanya ile Fransa'nın arası bu kadar gergin değil iken Mussolini'nin sesi çok işitilmiyordu. Mussolini zannediyor ki hem herkesin canını sıkacak sözler söyler, hem de herkesle iyi münasebette kalabilir. Bunda yanıldığını anlıyacaktır.,,

"Herkesin canını sıkacak söz,, gayet yerinde bir tabirdir. Roma nutku kadar herkesin canını sıkan bir nutuk şimdiye kadar dinlenmemiştir.

* * *

Silâhsızlanma:

Silâhsızlanma meselesi etrafında büyük devletler arasındaki muhaberelerin artık sonu gelmiş olmalıdır. Geçen sonbaharda Almanya silâhsızlanma konferansı ve Milletler Cemiyetinden çekildikten sonra Almanya Fransa'ya üç nota yolladı. Fransa Almanya'ya iki nota gönderdi. İngiltere 31 kânunusanide bir muhtıra neşretti. İtalya da İngiltere'yi taklit ederek bir muhtıra ile İtalyan noktai nazarını izah etti. Almanlar ve Fransızlar ayrı ayrı İngiliz muhtırasına cevap verdiler. Velhâsıl dört devlet arasındaki muhabereler bu meselenin gizli kapaklı bir tarafını bırakmadı. Ancak devletleri silâhsızlanma hedefine doğru da yaklaştırmadı. Metinleri neşredilen son iki nota şunlardır: Almanya'nın Fransa'ya cevabı. Fransa'nın İngiltereye cevabı.

* * *

Almanya'nın cevabı:

Almanya'nın notası Fransa tarafından 14 şubat tarihinde tevdi edilen notaya cevaptır. Almanlar bu cevaplarında silâhsızlanma meselesinin çok uzadığından bahsederek hülâsa olarak diyorlar ki:

Bir defa silâhsızlanma meselesi halledildikten sonra Almanya'nın Milletler Cemiyetine dönmesi mevzuubahis olabilir. Diğer devletler silâhsızlanmak istemediklerinden Almanya da silâhlanmak mecburiyetindedir. Almanya, diğer devletler de kabul ettikleri takdirde mürakabeyi kabul eder. Nazi fırkasının hücum kıtaatı asker telâkki edilemez. Maamafih diğer devletler ayni mahiyetteki teşkilâtlarını mürakabe ettirirlerse Almanya da muvafakat edecektir. Fransa'nın Avrupa haricinde bulundurabileceği askerler derhal Avrupa'ya nakledilebileceğinden onlar da tahdide tabi olmalıdır. Almanya derhal müdafaa silâhlarına sahip olmak ister. Fransa'nın emniyet meselesi hakkındaki istizahına cevap olarak Lokarno misakı ve Lehistanla geçenlerde imzalanan misaka işaret ediliyor. Son olarak ta Almanya'nın Versailles muahedesile artık bağlı kalamıyacağı bildiriliyor.

İşte Alman notasının hülâsası budur. Yani derhal gerek asker ve gerek silâh noktasından müsavat istiyor.

* * *

Fransa'nın cevabı:

Fransa'nın İngiltere'ye verdiği cevaba gelince; Doumergue hükûmeti aşağı yukarı, evvelki Fransız hükûmetlerinin noktai nazarlarını bir defa daha tekrar ediyor. Fransız notasının dayandığı nokta Versailles muahedesidir. Muahede bazı devletleri silâhlarından tecrit etmiştir. Bazı devletler hâlâ silâhlıdır. Şimdi arada bir müsavat temin edilecek diye, silâhsız devletleri derhal silâhlamak ve silâhlı devletleri de derhal silâhsızlatmak muvazeneyi altüst eder. Almanya esasen muahedeler hilâfına silâhlanıyor. Fransa silâhsızlanma mukavelesini bu filî vaziyete hukukî mahiyet vermek için imzalıyamaz. Fransa, Almanya tarafından ileri sürülen 300 bin askeri kabul edemez. Kara silâhlarında müsavat tanınırsa, Almanya deniz silâhlarında da müşavat istemeğe kalkışacak. Sonra silâhsızlanma hakkında her türlü anlaşmanın sıkı bir mürakabe ile tatbik edilmesi lâzımdır. Bu itilâf mürakabeye tabi olmadıkça daima ihlâl edilebilir. İngiliz notası, ihlâl edildiği zaman, alâkadar devletlerin bir araya gelerek ne yapacakları hakkında biribirile istişare etmelerini teklif ediyor. Fransaya göre, yalnız istişare kâfi değildir. Mukavelenin tatbikini temin için daha esaslı teminat lâzımdır.

İşte Fransız notası hülâsası da budur. Yani Fransa Almanyanın silâh noktasından derhal müsavi olmasını tanımıyor. Yapılacak mukavelenin tatbiki için teminat istiyor. Görülüyor ki Fransa ve Almanya arasındaki noktai nazar farkları hâlâ eskisi kadar büyüktür. Binaenaleyh aylarca süren müzakerelerden ve muhaberelerden sonra bu noktai nazarların telif edilemediği anlaşılmaktadır. Silâhsızlanma konferansının Cenevrede toplanması için iki haftadan daha az bir zaman kalmıştır. Bu içtima bir itilâf olur ümidile şimdiye kadar tehir edilmişti. İtilâf elde edilemediğine göre 10 nisan içtimaı ancak aradaki ihtilâfı kayt ve tesbit etmekten başka bir işe yaramıyacak.

* * *

İtalya'da İntihabat:

Hafta arası İtalyada meb'usan meclisi intihabatı yapıldı. Telgraf haberlerinin verdiği malûmata göre, on milyon kadar rey sahibi intihabata iştirak etmiş. Faşist fırkası aleyhine 15 bin rey verilmiştir. Son intihabat 1929 senesinde yapılmış ve tabii faşist namzetleri kazanmıştı.

İtalyada parlamento intihapları şu şekilde oluyor: Korporasyonlar yani meslek teşkilâtları parlamentoya aza olacak miktarın iki misli namzet gösteriyorlar. Faşist büyük meclisi bunlar arasından fırka namzetlerini intihap eder ve namzetler bir kül olarak intihap için halkın reyine arzedilir. Bütün fırka namzetleri için lehe ve aleyhe olmak üzere her rey sahibi tarafından tek bir rey verilir.

Geçen gün intihap edilen meclis 28 nisanda toplanacaktır. Bu meclisin sonuncu meclis olduğu bildiriliyor. Mussolini, faşist teşkilâtı içinde böyle bir meclise lüzum olmadığını söylemiştir. Filhakika parlamento demokratik devlet sisteminin bir uzvudur. Mussolini demokrasiyi reddetmiş ve parlamentonun salâhiyetlerini tahdit etmiştir. Böyle bir sistem içinde parlamento yabancı bir uzuv olarak kalıyor. Meclisin salâhiyetleri kime verilecek? Burası henüz kat'i olarak malûm değildir. Bir tasavvura göre, meclisin yerine korporasyonlar büyük meclisinin kaim olmasıdır. Diğer taraftan Meclise ait olan vazife ve salâhiyetlerin parçalanarak yeni ihdas edilecek bazı fırka ve korporasyon meclislerine verilmesi de mevzuu bahistir. Faşist sistemine Mussolini tarafından nasıl bir şekil verileceği merak ve alâka ile beklenmektedir.

Ahmet ŞÜKRÜ

KULAK MİSAFİRİ

Apartıman

Büyücek bir evde oturuyorlardı. Mahalleyi beğenmiyerek Maçka taraflarında bir apartımana taşındılar. Kaç zamandır davet eder dururlardı:

— Yeni apartımanımıza gelmiyecek misin?

— Yeni apartımanımızı görsen beğenirsin..

— Yeni apartımanımız, öyle kutu gibi oldu ki..

— Yeni apartımanımız...

Artık, ne olursa olsun, dedim, şöyle iki saatlik bir vakit bulup şunların yeni apartımanlarına gideyim. Ve gittim; kapıyı bana dostumun genç karısı açtı:

— Safi Bey evde yok mu?

— Hayır efendim... Buyursanıza...

— Teşekkür ederim. Başka bir gün rahatsız ederim, Safi Beye selâmlarımı söylersiniz.

Yürüdüm.

Aradan bir müddet geçince gene aklıma esti:

— Şu yeni apartımana bir ziyaret daha yapayım, dedim. Bu sefer kapıyı açan Safi Beydi:

— Ooooo.. Gel bakalım yahu.. Nerelerdesin?

İçeri girdim. Safi, bir aralık:

— Dur, sana elceğizimle kahve pişireyim! diyip kayboldu.

Sordum:

— Karın yok mu?

— Yok!..

Kahvelerimizi karşılıklı içerken:

— Nasıl, dedim, yeni apartımandan memnunsunuz ya..

Dudaklarını büktü:

— Eh... Biraz ufak geliyor ama, aldırmıyoruz.

— Kaç odası var?..

— Ev sahibine sorarsan üç.. Bize sorarsan bir buçuk..

Böyle öteden beriden biraz daha konuştuktan sonra çıktım.

Geçen gün, gene yolum düşmüştü. Uğradım. Kapıyı açan gene karısı...

— Safi Bey yok mu?

— Hayır, dışarıya çıktı...

— Vallahi tuhaf şey, dedim, her gelişimde, ya Safiyi evde bulamıyorum, ya sizi...

Kadıncağız kendini tutamayıp gülmeğe başladı:

— Evimiz o kadar küçük ki, ikimiz birden sığamıyoruz. Ben geldim mi o çıkıyor. O girdiği zaman ben çıkıyorum!..

M. SALÂHADDİN

Devredilecek ihtira beratı

" Minasip yivli bir parça ilâvesi ile top namlusunu uzatmağa mahsus tertibat " hakkındaki ihtira için istihsal edilmiş olan 20 Mayıs 1930 tarih ve 1026 numaralı ihtira beratı üzerindeki hukuk bu kere başkasına devir veyahut icara verilmesi teklif edilmekte olduğundan bu bapta fazla malûmat edinmek isteyen zevatın Istanbul'da, Bahçekapu'da Taş Hanında 43-48 numaralara müracaat etmeleri ilân olunur. (15088)

Devredilecek ihtira beratı

" Atışlı silâhlarada kovan çıkarmağa mahsus tırnak hakkındaki ihtira için istihsal edilmiş olan 2 Mayis 1932 tarih ve 1672 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kere başkasına devir veya icara verilmesi teklif edilmekte olduğundan bu hususta fazla malûmat edinmek isteyen zevatın Istanbul'da, Bahçekapu'da Taş Hanında 43-48 numaralara müracaat eylemeleri ilân olunur.

(15085)

HİKÂYE

ÜZÜNTÜ

Fuat Beyin karısı Selma Hanım uzun zamandanberi hastadır. Bu hastalık yavaş yavaş onda fena ârazlar göstermeğe başladı : Karnı şişti; iştahtan kesildi. Baş ağrısı, boş böğürlerde sancılar..

Selma bir terzihanede çalışıyordu. Sabahleyin erkenden yatağından kalkar, kocasından evvel işine giderdi. Fuat, karısının bu çalışmasına razı olmıyacaktı; fakat ne yapsın, çalıştığı ticarethane iflâs etmiş, işsiz kalmıştı.

Karısı akşamdan tenbih eder:

— Fuat beni yarın erkenden uyandır.

Kocası şafak vakti gözünü açar, yastıkta mışıl mışıl uyuyan fedakâr kadını uyandırmağa kıyamaz, sonra içini çeker, mecburi olarak yavaş yavaş seslenir:

— Selma.. Selmacığım...

Beriki uyku arasında birden silkinir, gözlerini açar:

— Vakittir değil mi? Diye sorar. Ve yatağından kalkarak giyinir, yola çıkardı. On beş gündür bu hal böyleydi Fuat cik gendisine bir iş bulsaydı, ne olurdu. Birkaç sabah karısını Fatihten Şehzadebaşına kadar teşyi etti. Selma, Kumkapıya kadar yürümek mecburiyetinde olduğundan:

— Sen artık yorulma dön.. Diye onu daha fazla yürümekten, yorulmaktan menetmişti.

Erkek, gündüzleri mahalle kahvesinde oturur, gazete okur, düşünürdü:

— Hayat arkadaşı işte böyle zamanlarda belli oluyor. Eğer karım olmasaydı şimdi açlıktan ölecektim. Kendime hâlâ iş bulamadım; fakat o hasta, zavallı Selma hasta..

Bir akşam, kadın eve sancıları fazlalaşmış, tıkana tıkana geldi. Odasına girince gözyaşları içinde hıçkırdı:

— Bugün.. İki haftalık ücret aldım. Mantomun cebinde. Yarın eve ne lâzımsa alalım. Of kocacığım çalışmaya tahammülüm kalmadı. Çok hastayım.. Beni bir doktora göster...

Günlerdenberi karısının çalışmasına, bu yüzden tatlı sabah uykularını feda etmesine zaten üzülmekten sinirlrei bozulmuş olan adam, kıymetli arkadaşının gözyaşları ve hıçkırıkları akrşısında fazla mukavemet edemedi. İçinde düğümlenen teessürleri birden çözüldü. Ve o da ağlamağa başladı:

— Tali bizi böyle yaptı Selma.. Ne yapalım. Cicim sen üzülme.. Zaten ben senin çalıştığını hiç istemiyordum; fakat sen ısrar ettin. Artık çalışma..

Bir taraftan da kadının yol yol yırtılmış başörtüsüne, eski soluk mantosuna ve ayağındaki ökçeleri çarpılmış iskarpinlerine bakıyordu.

Ah.. O, karısını böyle sefil veziyette mi görmek isterdi? Ne yapmalıydı? Memlekette kendisi gibiler ancak bu kadar kazanabiliyorlardı. Üst baş şöyle dürsun, vücutlarına lâzım olan gıdayı bile tam alamıyorlardı. Yemekleri bazan peynir, ekmek bazan da tavada kızartılmış bir okka balık, zeytin gibi şeyler oluyordu.

Fuat'in avurtları çökmüştü. Selmanın da gözlerinin altını mor bir halka çevirmişti.

Ertesi gün, karı koca pazara indiler. Öteberi aldılar, sonra beraberce vapura binerek Haydarpaşaya geçtiler, Tıp Fakültesine geldiler.

Doktorlar yaptıkları muayenede kadında ameliyata ihtiyaç gösteren bir hastalık bulmuşlardı. Birkaç gün müşahede altında kalacak. bilâhare ameliyat olacaktı.

Fuat Bey bunu duyunca kulaklarına inanmadı. Tevekki Selmacığının karnı böyle şişmiyordu. Onu gebe zennetmişti, doktorlar:

— Zaten hanımın hastalığı kâzip bir gebelik, hamli fakirîdir, dediler. Bundan sonra beş dakika yürümesi hayatı için tehlikelidir. Hemen hastahaneye yatmalı.

Selma hastahanede kaldı. Fuat ona evden icap eden şeyleri getirdi. Karısını çok severdi, bir gün görmezse edemezdi. O, burada hastahane köşesinde yatarken kendisi Fatihte nasıl oturabilirdi. Onu her gün ziyaret edebilmek, yakıninde bulunmak için bir çare buldu: Selma iyi oluncaya kadar Selimiyedeki akrabalarının yanında kalacaktı. O akşam çamaşırlarını bir bohça yaparak ihtiyar halasının evine geldi. Oturduğu odadan fakülte binası görünüyordu. Selmanın yattığı koğuşu tahmin ederek gece gündüz pencerelerine bakmakla teselli bulmağa çalıştı. Her gün onu yokluyordu. Altı gün müşahede bitti. Sekizinci gün şafak vakti ameliyat olacağını öğrendi. O gece sabaha kadar uyku uyuyamadı. Evinin eşyalarını mezada vermiş, eline geçirdiği para ile karısının istediği şeyleri alıyordu. Lâkin kendisi üzüntüden, sigaradan başka yiyip içmiyordu.

Ertesi sabah, erkenden boğazı kupkuru göğsünde taş gibi bir yumruk fakülteye koştu. Merdivenleri nefes nefese çıktı. Acaba sevgili karısı ölmüşmiydi. Yoksa bu tehlikeli ameliyattan kurtulmuşmiydi?

Sarı bir yüz, çökmüş avurtlar, ağlamaktan kızarmış gözlerle ameliyathanenin kapısında bekledi. Arasıra beyaz elbiseli hastabakıcı kızlara soruyordu:

— Selma ne oldu.. Bir tehlike yok ya. Onlardan:

— Karnı dikiliyor. Şimdi çıkacak, göreceksiniz. Cevabını alıyorsa da inanamıyordu. Karısı muhakkak ölmüştü de kendisinden hakikati saklıyorlard. Nihayet onu üç hastabakıcının çektiği bir hasta arabasında sargılar içinde yüzü mosmor olarak gördü. Titreyerek yanına yaklaştı:

— Selma, Selmacığım.. Ah, sana ne oldu yavrucuğum... Diye haykırdı.

Etraftan susmasını söylediler.

Aaraba koğuşa girdi. Hastayı yatağına yatırdılar. O, ölü gibiydi. Hiç sesi çıkmıyordu.

— Klorform kokladı. On iki saattan evvel ayrılamaz, hastanızı yarın sabah görebilirsiniz, dediler. Bu on iki saat ona on iki sene gibi gelmişti. Nasıl bekliyecekti. (Ruhun hastalığı demek olan teessür, iradenin bağlarını gevşetir.) diye ruhiyatçıların sözü ne kadar doğrudur. Hisli kocaya karısının hali çok dokunmuştu. Bu teessürle o gün akşama kadar ve gece sabaha kadar kendisini üzüntünün ve vesvesenin karanlık zindanından kurtaramadı: Karısı ölmüştü. Hakikati kendisinden saklıyorlardı.

Ertesi gün erkenden fakülteye koştu. Koğuşa girdiği zaman Selmayı karyolaya kollarından ve ayaklarından bağlı olarak gördü. Saçları dağılmıştı. Karnında buz torpası vardı. Hastabakıcı kadın ağzına küçük bir kaşıkla buzlu çay akıtıyordu.

— Nasılsın karıcığım. Dedi.

Hastanın gözleri cam gibi parladı. Nefes gibi bir sesle cevap verdi:

— İyi değilim.. Sancılarım çok, Fuatçiğim..

Ve onu konuşmaktan menettiler, yarım saat yanında durdu yalnız gözlerile konuştular.

Aradan günler geçti. Selma, yavaş yavaş iyi oluyordu; fakat Fuat, karısının sıhhat endişesinden, parasızlıktan, sefaletten yatağa düşmüş, bir tarafı felce uğramıştı.

İki ay sonra Selma iyileşip hastahaneden çıktığının ikinci günü Fuat bir akşam ortalık kararırken ruhunu teslim etti.

Talisiz adamın büyük üzüntüsü Karacaahmet mezarlığının kara servileri altında dinebilmişti!

— O. N. —

Bütün İstanbul halkı

İPEK ve ELHAMRA

Sinemalarına koşturan senenin en büyük muvaffakiyeti

Leblebici Horhor

büyük Türkçe filmini gidip görünüz.

Oynıyanlar: FERİHA, BEHZAT, HAZIM, VASFİ, MUAMMER, MAHMUT, EFTALYA.

Bugün saat 11 de tenzilâtlı matine

(15152

Bugün MELEK Sinemasında

4 büyük film müsabakasının Birincisi:

MACAR MARŞI

Oynıyanlar:

GUSTAV FROEHLICH - KAMİLLA HORN

Saat 11 de tenzilâtlı matine

(15151)

RADYO

Bugünkü program

ISTANBUL:
12,30: Türkçe plâk neşriyatı. 18,30: Plâk neşriyatı. 19: Muhtelif neşriyat. 19,30: Türk musiki neşriyatı. (Eliza H. Inci H. Ulkü H. Sevim H..) 21,20: Ajans ve borsa haberleri. 21,30: Necip Yakup Bey orkestrası.

VRŞOVA, 1415 m.
17,55: Senfonik konser. 18,50: Ziraat. 19: Ruhî konferans. 19,20: Plâk. 20: Bayramlarda nerelere gitmeli? 21,05: Ruhî konser, 23: Müsahabe. 23,40: Ruhi konser (Plâk ile.)

KONIGSVUSTEHAUSEN:
20: Bach'in eserlerinden konser. 21,40: Halk şarkılarile dolu "Laendlicher Totentanz,, isimli bir skeç 23: Haberler.

BUDAPEŞTE, 550 m.
18: Kilisiden nakil. 18,30: Müsahabe. 20,05: Konser. 20,40: Konferans. 21,20: Telefunken gramofon plâkları. 21,45: Paskalye neşriyatı. 23,15: Viyolonsel konseri. 23,45: Ludwig Rajter'in idaresinde opera orkestarası.

VIYANA, 507 m.
19,45: Muhtelif bahisler. 21,15: Ruhî musiki. 22: "Passeion,, Georg Reudel tarafından. 22,50: Org konseri. 23,05: Org konseri.

ROMA, NAPOLI, BARI:
18: Karışık konser. — Buhtelif bahisler, haberler, plâk. 21,45: Tagannili konser. 24: Son haberler..

MILANO, TORINO, TRIYESTE, Floransa
19,50: Müsahabe. 20,30: Plâk. 20,45: Müsahabe. — Plâk. 21,40: Plâk. Müteakiben Maestro Rito Selvoggi'nin idaresinin senfonik konser.

Tevellüt

Cümhuriyet refikimizin muharrirlerinden Rüştü Beyin bir kız çocuğu dünyaya gelmitşir. Tebrik eder, nevzada uzun ömürler dileriz.

ISTANBUL BELEDIYESI
Şehir Tiyatrosu

Bugün gündüz saat 14 te akşamı 20 de LÜKÜS HAYAT Opereti Yazan: Ekrem ve Cemal Reşit Beyler

KİNOPRİN
KAŞELERİ
Baş, diş ve romatizma ağrıları, Grip nöbetlerinin, hanımların mutat sancılarını gideren ve ani tesir EDEN YEGÂNE ilâçtır. 1-10 adetli anbalajlarını her eczaneden arayınız.
M. Hikmet Tevfik [14195]
1431

Milliyet'in edebî tefrikası: 32

KANLI SIR

Yazan: Mahmut YESARI

Halim Siret, Avrupa sanatoryomlarını metederken, doktor, dik ve dürüst bir sesle söze karışıyor:

— Beyefendi, bahs buyrulan yerleri, bendeniz de bilirim. Ben de az çbuçuk Avrupa gördüm. Bünyeyi de gözönünde tutmak mecburiyetindeyiz. Her hava, herkese yaramaz. Hava da, ilâçlar gibidir, bünyeye göre alınmalıdır.

Halim Siret, kaşlarının arası buruşarak doktoru dinliyor, fazla itiraza cesaret edemiyor, lâkin her halinden canının çok sıkıldığı belli.

Mesture, hiç sesini çıkarmıyor, sadece gülüyor..

Ben de gülüyorum...

Gülmeğe muhtacım... Aylardan ve aylardan beri gülmeğe; içten, kana kana gülmeğe öyle hasrettim ki...

— Mayıs 8 —

Mesturenin sıhhatindeki değişikliğin sebeplerinden biri anlaşılır gibi oldu. Doktor Nüzhet Süleyman, Mestureyi daimî istintaklarının; muayenelerinin, sonunda, bir hakikate ermiş oldu.

Mesture, yakında, anne olacak.

Mesture, bu keşfi, evvelden her halde bildiği, tahmin ettiği, fazla bir hayret göstermedi.

Fakat bu haber, Halim Siret'i beyninden vurdu... Tekmil neşesi kaçtı... Artık Avrupa seyahatleri hayallerine veda etmek lâzım...

Halim Siret'in, bir balon gibi sönüverişine, acımadım, desem yalan!

Neden, baba oluşuna sevinmiyor?.. Ondaki menfaat hissi, hilkatindeki bütün hislere hâkim!

— Haziran —

Mesture, iki dükkânı sattı.. Halim Siret, köşke pek seyrek uğrayor.. Bu satış, ihtiyaçtan ziyade, kastî oldu, zannediyorum. Mesture, bunu, bana da itiraf etmedi.

Mestureye hak veriyorum.. Halim Siret, son zamanlarda, tahammül edilmez hale gelmişti. Ruh sıkan kapanık havalar gibi, huzuru insana kasvet veriyordu. Hiç gülmiyor, hattâ konuşmıyor, hizmetçileri sebepsiz yere tersliyor, azarlıyordu. Etrafını bıktırmıştı.

Bundan kurtulmak, ağır dahi olsa, bir fedakârlığa değerdi.

— Temmuz —

Hayatımız, hep bir teviye, ayni sükûn, sükût havası içinde geçiyor.. Mesture, Doktor Nüzhet Süleyman, ben, üçümüz, hemen her gün bir aradayız. Kâh kırlara çıkıyoruz. Doktor, Mesturenin ağır adımlarla dolaşmasını, sıhhati için lüzumlu addediyor.

Ah, bu kır gezintileri!.. Mesture, çocuklar gibi gülüyor....

Doktoru, gittikçe seviyorum. Mestureye, bir kardeş, bir ağabey şefkatile bakıyor.

Zannediyorum ki doktor da beni sevmeğe başladı. Ara sıra küçük itiraflarda bulunuyor:

— Mesture Hanıma acıyorum..

— Neden doktor?

—Çok talisiz kadın!

Yanımızda başka kimse olmadığı halde, gene birisi duyacakmış gibi sesini yavaşlatıyor:

—Halim Siret Beyi nereden bulmuşlar?

— Akrabası....

— Biliyorum, akrabası ama..

Susuyor... Alnı buruşuyor, içini çekiyor...

Dün, doktordan korktum. Mesture ile benim aramda, herhangi bir alâka ve münasebetten şüphelendiğini zannettim.

Akşam üstü, eve dönerken doktor sordu:

— Mesture Hanım, sizin eski komşunuzdu. Onu, neye siz, almadınız?

Ürperdim; fakat ürperdiğimi, titrediğimi belli etmemek için de dişimi sıktım:

— Niçin sordun, doktor? Bu, ne münasebetle aklına geldi?

Doktor, kollarını kavuşturdu:

— Ne münasebetle, ben de bilmiyorum... Fakat sizi, o kadar anlaşmış, hatta; biribirinize o kadar yakın görüyorum ki pek tabiî olarak aklıma geliveriyor.

Doktorun omuzuna elimi koyuyorum:

— Evlenmiş olsaydık, bu kadar anlaşamazdık, doktor.

— Belki de....

— Belki değil, muhakkak.. Anlaşmış olmamızın sırrı, evlenmemiş olmamızda...

Doktor, cevap vermiyor.

Acaba cevabım, onu ikna etmedi mi? Çünkü bu, pek beylik bir noktai nazar... Eğer doktorun kalbinde küçücük bir şüphe varsa, dağıtmalı.

— Doktor Bey, Mesture Hanımla evlenmeme imkân da yoktu.

Doktor, taaccüple bakıyor:

— Neye?

— Çünkü annelerimiz dargındı.

Doktor, elini alnından geçiriyor, bir şeyler hatırlamışa benziyor:

— Durun... Durun... Evet, arada bir zıttıyet vardı. Eski gün, pek iyi hatırlayamıyorum, kulağıma vaktile öyle bir şey çalınmıştı.

— Siz de, bu köylüsünüz!

— Fakat ben, asıl şimdi, köylü sayılırım. Çocukluğum leyli mektepte, ilk gençliğim de yarı mektepte, yarı Avrupada, taşrada geçti.

Doktor, ayrılırken elimi uzun uzun sıktı:

— Mesture Hanım, bir cihetten de talili sayılabilir. Halim Siret Bey, karısını fazla iz'aç etmiyor.. Yoksa kadıncağızın hayatı, cehennem olurdu.

— Mesture Hanımın, kocasını sevmediğini mi zannediyorsunuz?

Doktor, elimi bıraktı, ciddiyetle kaşlarını çattı:

— Zan değil, ona eminim.

— Buna, ne ile hükmediyorsunuz?

Yüzüme âdeta hiddetle baktı:

— Sanki siz, farkında değil misiniz? Farkında olmamanıza imkân, ihtimal var mı? Buna, dikkat etmeğe lüzum yok. Gün gibi âşikâr... Halim Siret Beyin, bir gün, ama bir gün, paradan, alım satımdan başka bir şeyden bahsettiğini duydunuz mu? Avrupa bahsi açılır, eğlence, sefahat, kumar yerlerini anlatır. İstanbul sözü olur, gene eğlence, sefahat, kumar yerlerini anlatır. Bir aile erkeğinin, ailesini, etrafını alâkadar edecek, tek sözüde mi yoktur.? Rica ederim, Siz de benim kadar, hattâ benden fazla biliyorsunuz. Uzatmağa hacet var mı? Mesture kocasını, sevmiş olsaydı, o zaman bir felâket olurdu. Çünkü her gün başka bir azap, yeni bir ıstırap çekerdi.. Evlenmenin, evliliğin mânâsı bu mu? Bir çıkarı oldu mu, karısının yüzüne sahte sahte bir gülüşü, yapmacık, soğuk bir yaltaklanışı var, sinirlerime dokunuyor. O anda tokatlıyacağım geliyor.. Mesture Hanım, kocasını sevmiş olsaydı, bu izdivaç, bir facia olurdu. Işte o vakit, Mesture Hanım, hakikaten sanatoryomu boylardı...

Doktor, kolunu savurarak uzaklaştı:

— Bitmedi —

Haftanın filmleri

Elhamra: Leblebici Horhor Ağa
İpek: Leblebici Horhor Ağa
Melek: Macar Marşı
Saray: Sefiller (2 inci kısım)
Sümer: Evlendireilm mi
Türk: Moyalar müzesi.
ELHAMRA ve IPEK.

Leblebici Horhorağa

Türkçe operet

Oynayanlar: Behzat, Vasfi, Ferdi, Feriha, Hâzım

Bu m[illegible]f operet her iki s'nemada da gönderilmektedir. Türkiyede yapılan filmlerin en mühimmi olan bu eserin muzikası hemen hemen yeniden yapılmıştır ve operetin aslındaki maruf havalardan yalnız bir tek şarkı kalmıştır.

SÜMER (Eski Artistik)

Evlendirelim mi?

Fransızca

Oynayanlar: Anny Ondra, Lucien Baroux, İ. P. Anmont

Bu eser Anny Ondra ve Lucien Barux g'bi çok kuvvetli komiklerle çok neşeli ve eğlenceli bir film olmuştur.

Filmin mevzuu bir muallimin kızile akrabasından zengin bir erkeğin evlenmesi, fakat bu evlenmeye ebeveynin mümanaatleri yüzünden bir takım tuhaflıklar olmasıdır.

SARAY

Sefiller

[İkinci kısım] Fransızca

Oynayanlar: Hanri Baure, Florelle, Vannel.

Bu büyük filmin geçen hafta gösterilen birinci kısmından sonra bu hafta da ikinci ve son kısmı gösteriliyor Film hakkında gerek geçen haftaki yazımızda gerekse bu sahifede lâzımgelen izahatı verdiğimiz için burada tekrar edecek değiliz. Filmin ikinci kısmı Paris'te ihtilâl sahneleri ve birçok takipleri ihtiva etmektedir.

İki haftadan beri (Saray) sinemasında gösterilmekte olan Sefiller filminden birkaç sahne parçası

TÜRK

Mumyalar müzesi

Fransızca

Oynayanlar: Fay Wray, Lionel Atvil.

Renkli bir film olan bu eser geçen haftadan ebri Türk sinemasında gösterilmektedir. Sinemacılık ve sanat noktasından çok güzel ve mükemmel bir eserdir. Bu sene gösterilen filmlerin en kuvvetlilerindendir.

Filmin mevzuu bir sakat heykeltraşın bazı tarihî simalara benezttiği adamları öldürerek mumyalarını yapmasıdır.

MELEK

Macar maşı

Almanca

Oynayan: Gustave Frölich

Güzel musiki ve güzel oyunile çok şayanı dikkat olan bu filmin Melek sinemasında bu sene gösterilecek dört müsabaka filminden biridir. Frölich çok muvaffak olmaktadır.

Sefiller filmi

Birinci kısmı geçen hafta (Saray) sinemasında gösterilmeye başlayan (Sefiller) filmi büyük rağbet görmüştür. Bu film Fransız film sanayiinin güçlükle erişebildiği bir tekemmül arzetmektedir. Esasen filmin mevzuunun genişliği ve (Viktor Hügo)nun bu büyük eserinin filme sıkıştırılmasındaki güçlük düşünülürse yalnız bu cihetten bile eseri takdir etmek icap ederdi. Kaldı ki filmdeki rolleri deruhte etmiş olan Fransız artistlerinin her biri kendi rolünde çok muvaffak olmuşlardır.

Bilhassa filmin bütün yükünü taşına büyük Fransız aktörü Henri Baur kâh Jean Valjan, kâh Mösyö Madeleine rölünde fevkalâde muvaffak olmakta ve cidden büyük bir artist olduğunu göstermektedir. Ötedenberi şen roller almakla tanınmış olan Matmazel Florelle'in bu filmde aldığı Fantine rolünde yaşattığı facia sahneleri hakikaten şayanı dikkattir.

(Sefiller)in ikinci kısmı da bu hafta gösterilecektir.

Yattıkları yataklar

Hollyvood'un küçük otelciler şimdi yeni bir reklâm usulü buldular. Meselâ filân numaralı odanın yatağında... Greta Garbonun Hollyvood'a ilk geldiği zamanlar yattığını söyliyorlar. Müşteriler de Greta Garbonun veya diğer bir artist'n bir zamanlar yattığı bu yataklarda yatmaktn zevk duyuyorlarmış...

Evlenenler

Fransanın iki maruf sinema artisti evlenmişlerdir.

Bunlardan birinci çift (harp) filminin kahramanı Charles Boyer'dir. Bu meşhur ve büyük artist Amerikada iken sinema artistlerinden Matmazel Pat Paterson isminde bir İngiliz kızile evlenmiştir.

Mösyö Charles Boyer bundan dört beş sene evvel Matmazel Marie Bell ile birlikte İstanbula gelerek Fransız tiyatrosunda oyunlar vermişti.

Diğer çifte gelince onlar henüz evli değilse de nişanlanmışlardır. Bunlardan biri de gene (harp) filminin kahramanlarından Matmazel Annabella'dır. Kocası, daha doğrusu nişanlısı da meşhur sinema aktörlerinden Jan Murat'tır. Matmazel Annabella bu sırada Amerikada bir film çevirmeye gitmiş, nişanlısı Mösyö Jean Murat ta ona refakat etmek üzere ayni seyahati birlikte yapmıştır. Yakında Fransaya dönecekler ve düğünlerini yapacaklardır.

Biribirile nişanlanmış olan Fransız artistlerinden Jean Murat ve Matmazel Anna bella

Son zamanlarda biribirile evlenmiş olan Fransız aktörlerinden Charles Boyer ve İngiliz artistlerinden Pat Paterson

Rozvelt'in ayanda Hezimeti

(Başı 1 inci sahifede)

Ayan müzakeratı, kesif bir hüm ma havası içerisinde cereyan etmiştir. Samiin localarını hıncahınç dolduran halk, reylerin neticesi ilân edilir edilmez, kararı şiddetle alkışlamışlardır.

Demokrat ekseriyet rüesası ve hassaten M. Robenson kendi mensuplarını tahtı temine almak için elden geleni yapmışlarsa da, istiklâlini izhar etmek ve tahakkümü her türlü mürakabe kaydından azade olmağa başlıyan M. Ruzvelti ikaz eylemek istiyen yüksek meclisin içinde esen fırtınaya mukavemet kabil olamamıştır.

Roosvelt veto hakkını kullandı

VAŞINGTON, 29 (A.A.) — M. Roosevelt sabık askerlerle hükûmet memurlarının tahsisatını tezyit eden kanun lâyihasına karşı veto hakkını kullanmıştır.

Reisicümhur bu husustaki tebliğinde kongrenin 228 milyon dolara baliğ olan bu muazzam tahsisatı kabul ederken bunu karşılamak için munzam vergiler kabul etmemiş olduğunu bildirmiştir.

Meclis bu vetoru nazarı itibare almıyarak sülüsanı ekseriyetle kanunu tekrar tasvip etmiştir.

Gazetelerin mütalaaları

NEVYORK, 29 A.A. — Matbuat ayrı ayrı sebepler göstererek, M. Roosvelt n parlamentoda uğradığı hezimeti esefle telâkki etmektedir.

Nevyork Herald Tribün gazetesi, meclisin bu kararını memleket hesabına bir hezimet telâkki etmekte ve M. Huren ile Kuliçin de, cümhuriyetperver ekseriyetin yardımile daima reddetmiş oldukları bir teklif kanununun kabul edilmesinden dolayı meclisi tenkit eylemektedir.

Ayni gazete, bu kararın, memleketin hükûmete karşı itimat duygularını sarsacağını iddia etmektedir.

Nevyork Taymis ise, meclisi âyanın bu kararını doğrudan doğruya M. Roosevelt'e karşı bir darbe telâkki ediyor.

Veto aleyhinde rey verenler

VAŞINGTON, 29 (A.A.) — 209 demokrat, 97 cümhuriyetçi ve dört çiftçi amele reisicümhurun vetosu aleyhide rey vermişlerdir.

M. Roosvelt kongreye göndermiş olduğu beyannamesinde kat'î ifade ile memurların maaşlarının arttırılmasını alelâde bir tahsisat meselesi değil bir prensip meselesi addetmekte olduğunu ve kongrenin millî kalkınma emrinde kendisi ile çalışmağa devam edeceği ümidinde bulunduğunu ehemmiyetle kaydediyordu.

Ziraate yardım etmek, çiftçileri ve borç içinde bulunan mal sahiplerini kurtarmak ve milyonlarca insana iş bulup vermek bunlara tekabül edecek tasarruflarla taviz edilmelidir.

Reisicümhur, memurların davasına karşı teveccühkâr olduğunu fakat milyonlarca işsizin davasına karşı daha büyük bir teveccüh hissetmekte bulunduğunu beyan etmiştir.

Müşarünileyh, bütün eski muhariplerin katiyen hiç bir fark gözetmeksizin cümlesinin tekaüdiyeye hakkı olduğunu kabul etmenin doğru olamıyacağını, yaralanmış veya yaralanmamış ve harp esnasında iyi veya fena hizmet etmiş olanlar arasında fark gözetilmesinin mantıkî olacağını ilâve etmiştir.

Roosvelt balık avında

VAŞINGTON, 29 (A.A.) — M. Roosevelt, cenup sularında balık avına gitmek üzere Caksonvil limanından hususi bir yat ile hareket etmiştir.

Galatasaray takımı galip

(Başı 1 inci sayıfada)

Suavi, Fahir, Muzaffer — Danyel, Kemal Faruki, Rasih, Şeref, Doğan.

Buna mukabil Çankaya takımı şöyle teşekkül ediyordu:

Venson — Gazi, Fuat — Hilmi, İbrahim, Abdüş — Mustafa, Ahmet, Orhan, Ömer, Muzaffer.

Hakem Galatasaraydan Suphi Bey.

İlk hücumu Galatasaraylılar yaptılar. Rüzgâra karşı oynamasına rağmen, Galatasarayın daha düzgün bir oyun gösterdiği göze çarpıyor. Bu sıralarda Şerefin bir şandelini Çankaya müdafii 18 adım çizgisi yanında eliyle tuttu. Hakem firikik verdi. Şeref, çok güzel bir vuruşla topu kaleye gönderdi. Top, kale direğini yalayarak geçti.

Onuncu dakikada Çankaya hücuma geçti. Bu sefer Galatasaray müdafaası favl yaptı. Çankaya orta muhaciminin enfes bir şütünü Mehmet Ali, müşkülâtla bloke edebildi.

Biraz sonra soldan inkişaf eden bir Galatasaray hücumunda Şeref, mükemmel bir driplingle hasmından sıyrıldı. Ve topu önü boş bulunan Kemal Farukiye verdi.

Kemal Farukinin sıkı şütünü, Çankaya kalecisi yakaladı.

Oyun ilerledikçe Çankaya müdafaası ve muavin hattı şayanı hayret bir isabetle rakip muhacimler marke ediyorlar. Galatasaray hücum hattı, bütün iniş tecrübelerinde bu taktik önünde akamete uğruyor.

Hakem, nüfuzu nazarla maçı idare ediyor. Bütün ofsaytlar, göze çarpması müşkül favuller, gayet iyi görünüyor.

Galatasarayın daha iyi hâkim oynadığı gözükmektedir. Oyun çok seri devam ediyor.

28 ci dakikada Şeref ofsayt vaziyetinde duran Rasihe bir pas verdi. Hakem bu hatalı vuruşu göremedi ve şüt Çankaya kalecisini mağlûp ederek Galatasaraya birinci golü kazandırdı.

Hemen bir Çankaya hücumu bunu takip etti. Fakat acele yüzünden güzel bir gol fırsatı kaçırıldı.

Birinci devre 1 — 0 Galatasarayın lehine bitti. İkinci devrede rüzgârı arkasına alan Galatasarayın vaziyeti daha emin görünüyordu.

Bu devrede Şerefin Kemal Farukiye verdiği güzel bir pası Çankaya kalecisi muvaffakıyetle kesti.

Çankayalılar da bu devrede daha açık bir oyun oynuyorlar. Müdafaa, birinci devredeki isabetli oyununa devam ederken hücum hattı güzel hücumlar yaratıyor.

Çankayalılar sağdan güzel bir iniş yaptılar. Fakat kale önünde ve beş adımda paslaşma merakı yüzünden bir gol kaybedildi.

17 ci dakikada Çankaya bir gol fırsatı daha kaçırdı. Bir aralık Şeref, ayağı burkulduğu için sahayı terketti.

Çankayalılar, şütsüzlük yüzünden bir gol fırsatı daha kaçırdılar.

Şeref tekrar oyuna girdi. Bu sırada, Şereften Rasihe, Rasihten ofsayt vaziyetinde bulunan Kemal Farukiye geçen top üçüncüsünün yakından çektiği bir şütla Çankaya ağlarına takıldı. Bu sıralarda Çankaya müdafii, Şerefin uzaktan ve hafif bir vuruşla çektiği şütü, kendi ayağile kendi kalesine soktu.

Maç bu suretle Galatasarayın (3—0) galibiyetile bitti.

Güreş müsabakaları

İSTANBUL, 29 (A.A.) — Bayramın birinci ve ikinci günleri, Ankara mıntakasına mensup güreşçilerin de iştirakile, Romada yapılacak büyük beynelmilel güreşlerde Türkiyeyi temsil edecek ekipin seçmeleri yapılmıştır. Galatasaray klübünün idman salonunda yapılan bu güreşlerde, pek kesif bir kalabalık hazır bulunmuş ve müsabakalar heyecanla takip edilmiştir.

Yapılan seçmelerin en büyük hususiyetini bu güreşlerin muhtelif kategurilerinde vuku bulan tebeddüller teşkil ediyordu.

Seçme müsabakalarının verdiği neticelere göre, milli güreş takımımızın teşkili tarzı hakkında elde esaslı bir fikir mevcut bulunmaktadır.

Takımımızın kat'î şekli tesbit edilirken ve seçmelerden elde edilen kanaatlerden istifade edilecektir.

Hanımefendi, Kaydediniz...
YAKUT
1651 İstanbul

İnsull İstanbulda

(Başı 1 inci sahifede)

dır. Amerikalı banker, Yunanistana iltica ettikten sonra, Yunan hükûmeti bankerin iadesi talebini reddetmiş amma Yunan hükûmeti İnsull'ün kendi topraklarında ikametini arzu etmediğinden kendisine hudut haricine çıkmasını tekrar tebliğ etmek üzere iken Amerikalı banker kiraladığı Maiotis ismindeki küçük bir Yunan yük vapurile ortadan kaybolmuştur. İnsull'ün bu suretle ortadan kaybolması Amerika hükûmetini telâşa düşürmüştür. Amerikanın Atina sefareti, Yunan Hariciye nezaretine müracaatla firarî bangerin bulunmasını istemiştir. Bunun üzerine etrafa telsiz telgraflar yağdırılmış ve vapurun izi bulunarak hemen geriye dönmesi bildirilmiştir. Yunan hükûmetinin vapuru geriye döndürmekten maksadı iki hükûmet arasında suitefehhüme meydan vermemekti. Maiotis gemisi geriye dönmüş, İnsull'ün evrakı kanunun tayin ettiği şekilde tamamlandıktan sonra Yunan limanları hariç olmak üzere istediği yere gitmesine müsaade edilmiştir.

İşte İnsull on günden beri Akdenizde beynelma velbahr bir halde dolaşıyordu. Vapurun İskenderiye veya Port - Saide gideceği ve bütün dünyanın aforoz ettiği bu yolcuyu Mısır topraklarına çıkaracağı şayi olmuş ise de bu haber tahakkuk etmemiştir. Samuel İnsull, şimdilik Köstenceye gidiyor. Oradan talih kendisini nereye sevkedecek? Bu suale öyle zannediyoruz ki kendisi de sarih bir cevap veremiyecektir.

İnsull Yunanistanın kendisi için emin bir yer olmadığını anlayınca Maiotis vapurunu 20 marttan 20 nisana kadar yirmi bin İngiliz lirasına kiralamış ve Akdenize açılmıştır. Maiotis Pireden hareket ederken muayyen bir programla yola çıkmamıştır. İnsull'ün avukatları Atinada bankerin çıkabileceği memleket hakkında bazı Avrupa devletlerile Atinada bulunan mümessillerile mali müzakerede oldukları için Maiotis vapuru Akdenizde bocalayıp durmuş, on gün vakit geçirmekten başka bir şey yapmamıştır. Vapur Port - Saidin 100 mil açıklarına kadar gitmiş ve orada bir müddet bekledikten sonrat 12 ada istikametinde yol almağa başlamıştır.

Vapur bu serseri yolculuk esnasında, İnsull'ün Atinada bulunan avukatlarından telsizle gelecek haberi beklemiştir. Şayi olan bir habere göre İnsull bazı taraflardan davet edilmiş ise de telsizle vaki olan bu davetleri kabul etmemiştir. Hattâ rivayete göre İmam Yahya, kendisini davet ederek San'a ile Hudeyde arasında kendisine ikamet için bir yer göstereceğini bildirmiş ise de banker bu nu da kabul etmemiştir.

Maiotis vapuru 12 ada istikametinde iken Atinadan gelen bir telsizde boğazları geçerek Köstenceye gitmesi tebliğ edilmiştir. Bunun üzerine vapur, dün Çanakkaleyi geçmiş ve İstanbula gelerek Kızkulesi açıklarına demirlemiştir. Maiotis, kaptan Musurisin idaresi altında 2500 ton hacminde bir yük vapurudur. Mürettebatı 20 kişidir. Küçük ve bütün müştemilâtı üç kamara ve bir küçük salondan ibaret olan bu vapur Amerikalı ihtiyar bankerin bu serseriyane seyahati için pek te müsait şeraite malik değildir. Vapurun kirası 20 Nisanda bitecektir. O müddete kadar Amerikalı banker bir limana çıkamadığı takdirde konturat müddeti hari cinde sefer edecek her gün için 10 bin İngiliz lirası ödemek mecburiyetinde kalacaktır.

Vapur liman haricinde demirleyince, vapurun şehrimizdeki acentası M. Çelebidis vapura giderek kaptan Musuris ile görüşmüştür. M. Çelebidisin bize verdiği malûmata göre, vapur buradan yiyecek almak üzere tevakkuf etmitşir. Dün acenta tarafından kendisine lâzım gelen erzak ve sair yiyecek verilmiştir. Vapurun dün akşam geç vakit limanmızdan Köstenceye hareketi mukarrerdi.

İnsull vapurda yalnızdır, refakatinde hiç kimse yoktur. 72 yaşında olan ihtiyar banker, vapurda münzevi bir hayat geçirmekte, hattâ kaptan ile bile çokluk konuşmamaktadır. Vapur dün sabah Kızkulesi açıklarında demirleyince deniz zabıtası tarafından lâzım gelen tertibat alınmış, ve vapurun hariç ile münasebette bulunmasına müsaade edilmemiştir. Vapurda birkaç zabıta memuru nöbet beklediği gibi, bir polis motörü vapuru mütemadiyen nezaret altında bulundurmuştur. Buna rağmen yerli ve ecnebi bir çok gazete muhabirleri motör ve sandallar ile Maiotis vapurunun etrafında dolaşmışlar ve fotoğraf filer almışlardır. İnsull'ün Türkiyeye kabulü mevzuu bahis değildir. Hükûmetimiz esasen İnsull'ün Türkiyeye gelmesi ihtimalini nazarı dikkate alarak konsoloşlarımıza verdiği bir emirde pasaportunun vize edilmemesini bildirmiştir. İnsull'ün Köstence seyahati altında verilen haberler muhteliftir. Bir habere göre Romanya hükûmeti Amerikalı bankerin pasaportunu 24 saat için transit olarak vize etmiştir. Bu takdirde İnsull Köstenceden Avrupaya, ağleb ihtimale göre Sovyet Rusyaya gidecektir. Diğer bir habere göre de Romanya hükûmeti Amerikalı bankerin beş sene müddetle Kalasta oturmasına müsaade etmiştir.

İnsull'ün ayni zamanda Atinadan gelecek yeni bir habere intizaren Karadenizde de vakit geçireceği haber veriliyor. Hattâ kömür almak için Zonguldağa uğraması da muhtemel görülüyor. Öyle anlaşılıyor ki ihtiyar dolandırıcının mukadderatı Karadeniz sularında taayyün edecek, gök ile su arasında daha bir müddet dolaşarak çilesini doldurmakta devam edecek...

Devredilecek ihtira beratı

"Otomatik atışlı silâhların kapağını kapalı vaziyette tutmağa mahsus gaz tazyiki ile çalışan tertibat" hakkındaki ihtira için istihsal edilmiş olan 2 Mayıs 1932 tarih ve 1686 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kere başkasına devir veya icara verilmesi teklif edilmekte olduğundan bu hususta fazla malûmat edinmek isteyen zevatın İstanbul'da, Bahçekapu'da Taş Hanında 43-48 numaralara müracaat eylemeleri ilân olunur. (15086)

Devredilecek ihtira beratı

"Otomatik atışlı silâhların son fişenk atıldığı anda şarjürlerini çıkarmak ve ayni zamanda kapaklarının kilitmek için tertibat" hakkındaki ihtira için istihsal edilmiş olan 2 Mayıs 1932 tarih ve 1675 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kere başkasına devir veya icara verilmesi teklif edilmekte olduğundan bu hususta fazla malûmat edinmek isteyen zevatın İstanbul'da, Bahçekapu'da Taş Hanında 43-48 numaralara müracaat eylemeleri ilân olunur. (15087)

Bayram neş'eli geçti

Havanın serin olmasına rağmen, eğlence yerleri kalabalıktı

Kurban bayramı neşeli geçmiştir. Havanın kısmen kapalı ve serin olmasına rağmen yağmur yağmadığı için bayram yerleri çok kalabalık olmuştur.

Beşiktaş Ihlamur ve Kocamustafa paşa gibi semtlerde bayram yerlerine

Bayram yerinde bir baloncu

salıncaklar, atlı karıncalar kurulmuştu.

Darüşşafaka ve Kadınlar Birliği rozetler dağıtmışlardır.

Bursaya gidenler

Bayram tatilini geçirmek ve Uludağda kış sporları yapmak üzere bir kaç gün evvel Bursaya giden vali ve belediye reisi Muhittin Bey dün akşam Yalova tarikile şehrimize dönmüştür. Muhittin Beyle birlikte Bursaya giden kayakçılar da şehrimize dönmüşlerdir. Muhittin Bey avdette, Yalovada yeni mektep ve yolları teftiş etmiştir.

Ulu dağda bu seneki kış sporları daha eğlenceli geçmiştir. Dağ seyahatine daha kalabalık bir kafile iştirak etmiştir. Bursa belediyesinin dağ yolunda yaptırdığı korunma evleri çok faydalı olmuştur.

Talebe birliğinin seyahati

Bayram tatilini geçirmek üzere Zonguldağa giden Milli Türk Talebe Birliği azaları bugün şehrimize döneceklerdir.

Bayramlaşmalar

1 — Milli Türk Talebe Berliği bayramın üçüncü günü birlik merkezinde bir bayramlaşma merasimi yapmıştır. Yüksek mektepler ve fakülteler talebeleri biribirlerinin bayramlarını kutlulamışlardır.

2 — Kurban bayramının üçüncü günü İstanbul erkek lisesi mezunları lise binasında bir bayramlaşma merasimi yapmışlar, eski yeni bütün mezunlar biribirlerile tanışmışlardır.

Kadirga bayram yerinde yeni biçim bir salıncak

Yelkenlilerde Gizli yolcular

Şilepler de gizli yolcu taşıyorlar mış

Kaputaj işlerinde yeniden yeniye rekabet unsurları meydana çıkmaktadır. Uzun azmandan beri vapurcular arasında devam eden rekabet Türk vapurculuğunu tehlikeye koyacak bir vaziyete girince, işe hükûmet müdahale etmek mecburiyetinde kaldı ve yeni bir vapurculuk şirketi kuruldu. Bir taraftan da Denizyolları idaresi vücude getirildi ve kaputaj hakkı da bu iki müesseseye verildi. Ayni zaman da bir de tarife tesbit edilerek rekabetin önüne geçilmiş oldu.

Son zamanlarda tekerrür eden bazı hâdiseler bu işte yeni bir engelin mevcudiyetini göstermektedir. İddia edildiğine göre bilhassa Karadeniz sahili ve Marmara havzasında bir kısım yelkenliler ve takalar yolcu taşımakta devam etmektedirler. Gizli de olsa bu şekilde taşınan yolcular mühim bir yekûna baliğ olmaktadır. Diğer taraftan yalnız şilepçilik yapmağa hakkı olanların da bu haklarını suiistimal ederek yolcu taşıdıkları da söylenmektedir.

Adliyede tayinler

Verilen malûmata göre Gaziantep ağır ceza mahkemesi reisi Nuri Bey İstanbul ikinci ceza reisliğine, başmüddeiumumî muavinlerinden Niyazi Mahmut Bey İstanbul sulh hâkimliğine ve Eskişehir müddeiumumî muavini Atilâ Bey de Tekirdağı müddeiumumiliğine tayin edilmişlerdir.

Hilâliahmer Kongresi

Senelik kongre nisanın 11 inde toplanacak

Hilâliahmer Cemiyetinin senelik kongresi Cemiyetin Ankara Yenişehirdeki merkez binasında nisanın 11 inde toplanacaktır. Bu tarihe kadar kongreye iştirak edecek murahhaslar Ankarada toplanmış bulunacaklardır. Kongrede; bir senelik mesai görüşülecek, yeni sene bütçesi tetkik edildikten sonra umumî merkez ve tetkik komisyonu azaları yeniden intihap edilecektir. Merkezi umumî kongreye yeni sene faaliyeti etrafında bazı mühim tekliflerde bulunacaktır.

Kayseri fabrikası

İhale muamelesinin yarın yapılacağı bildiriliyor

ANKARA, 28 — Beş senelik iktısadî plân mucibince Kayseride yapılacak olan büyük pamuklu mensucat fabrikasının inşaatı önümüzdeki cumartesi günü ihale edilecektir.

İhale muamelesi cumartesi günü öğleden sonra Sümer Bank tarafından yapılacaktır. Bugüne kadar bazı talipler bankaya müracaat etmiştir. İhaleden sonra inşaata derhal başlanacaktır. Fabrikanın temel atma merasimi İktısat vekili Celâl Bey tarafından yapılacaktır. Fabrikanın yaz mevsimi sonuna doğru bitirilmesi temin edilecektir.

MÜTEFERRİK HABERLER

Kıbrıslı Türk talebe birliği kongresi

Kıbrıslı Türk Talebe Birliği dün sabah İstanbul Halkevinde senelik fevkalâde kongresini yapmıştır.

Kongreyi cemiyet reisi Şevket Âdem Bey açmış ve kongre riyasetine Fevzi Necdet Bey ve kâtipliklere de Zeki ve Reşat Beyler seçilmişlerdir.

Senelik faaliyet raporu okunmuş, muvafık görülerek alkışlarla kabul edilmiştir.

Bundan sonra reis arkadaşlara daha iyi yardım edilebilmesi için 5 maddelik bir taavün sandığı projesi hazırlandığını söylemiştir. Bu proje de okunarak kabul edilmiş ve bir taavün sandığı kurulmasına karar verilmiştir. Birlik azası hasbihallerde bulunduktan sonra dağılmışlardır.

MAARIFTE

Yeni deniz Zabit vekillerimiz

Yarın kılınç kuşatma merasimi yapılacak

Deniz harp mektebini bu sene bitiren yeni genç zabit vekillerimizin kılıç kuşanma merasimi yarın Heybeli adadaki deniz harp mektebinde yapılacaktır.

Talebe, evvelâ harp filosu kumandanı ve sair erkânı askeriye ve bahriye huzurunda bir geçit resmi yapacaktır. Müteakiben mezunlara merasimle kılıç kuşatılacaktır.

Bundan sonra bir çay ziyafeti verilecek ve ziyafeti müteakip yeni zabit-vekilleri filoya teslim edilecektir.

Merasimde, şehrimizdeki erkânı askeriye ve mülkiye ile matbuat mümessilleri hazır bulunacaklardır.

Talebe birliğinin yeni kasketi

Milli Türk Talebe Birliği yeni bir birlik kasketi nümunesi yapmış ve talebeye tamim etmiştir. Yeni kasket evvelkine nisbetle çok güzeldir. Kasket açık havaî renktedir.

Yöksek tedrisat müdürü

Yüksek tedrisat umum müdürü Hâmit Bey Ankaradan şehrimize gelmiştir. Hâmit Bey iki gün sonra Ankaraya dönecektir.

Trakya Heyeti döndü

Ankarada Gazi Hz. tarafından kabul buyuruldu

Trakya umumî müfettişliğinin ihdasından ve bu suretle cümhuriyet hükûmetinin Edirneye karşı gösterdiği büyük alâkadan dolayı Edirnelilerin şükranlarını arzetmek üzere Ankaraya gitmiş olan Edirne valisi Salim Özdemir, ve Cümhuriyet Halk Fırkası idare heyeti reisi İbrahim Beyler şehrimize gelmişler ve dün akşam Edirneye gitmişlerdir.

Heyet Ankarada bulunduğu zaman Reisicümhur hazretleri tarafından da kabul buyurulmuştur.

Heyet Gazi Hz. ne şehir meclisi namına Sarayiçinin ve umumî vilâyet meclisi namına Ecedoğan nümune çiftliğinin tapularını Trakyalıların şükran hediyesi olarak takdim etmiştir.

Gazi hazretleri heyete iltifat etmiş ve Trakyalılara selâm ve muhabbetlerini götürmelerini emreylemişlerdir.

Londra büyük elçimiz haraket etti

Londra büyük elçiliğine tayin edilmiş olan Fethi Bey, evvelki gün mahalli memuriyetine hareket etmiştir.

Ziraat mektebi son sınıf talebesi dün Turing Palasta bir çay ziyafeti verdi. Resmimiz bu çaydan bir intibaı tesbit ediyor . . .

POLİSTE

Silâh taşıyanlar

Bayramda da muhtelif yerlerde araştırmalar yapıldı

Bayramda şehrin muhtelif semtlerinde silâh araması yapılmış, üzerlerinde müsaadesiz bıçak ve tabanca taşıdıkları görülenler hakkında kanunî takibata başlanılmıştır.

Kasımpaşada Asım ve İsmail Eminönünde Abdullah, Fenerde Osman isimindeki şahısların üzerlerinde birer bıçak bulunmuştur.

Şehrimize koyun satmağa gelen Ramiz ve Emrullah isminde iki köylünün üzerinde de iki tabanca bulunmuştur.

Arama yapıldığı sırada Fatihte Sadettin, Eminönünde seyyar satıcı Ahmedin üzerinden birer parça esrar çıkmıştır.

Beykozlu Mehmet isminde birisi de çakmak taşı ile yakalanmıştır.

Gaybolan anne ve kızı

Fatihte Serezli sokağında 4 numaralı evde oturan Fatma hanım bayramın ikinci günündenberi meydanda yoktur. O gün sabahleyin üç yaşındaki çocuğu ile beraber evden çıkmış, şimdiye kadar avdet etmemiştir.

Dönme dolapta bir çocuk yaralandı

Beşiktaşta Ortabahçede Mısırlıoğlu ikinci çıkmaz sokakta oturan Süleyman Efendinin ailesi Nuriye Hanım yanına oğlu 7 yaşındaki Hikmet ismindeki çocuğunu alarak Ihlamur bayram yerine gitmiş ve çocuğu Mehmet Efendinin dönme dolabına bindirmiştir. Dolap süratle döndüğü esnada çocuk başını demire çarpmış ve ağır surette yaralanmıştır. Mehmet Efendi zabıtaca yakalanmıştır.

Evin üst katından aşağı

Usküdarda İnkılâp mahallesinde Tavukçu sokağında oturan şoför Emin Efendinin ailesi Azize Hanım evin üst katındaki penceresinden halı silkmekte iken müvazenesini kaybederek yere düşmüş ve ağır surette yaralanmıştır. Azize Hanım Zeynep Kâmil hastahanesine kaldırılmıştır.

Motörde esrarengiz bir ölü

Bundan birkaç gün evvel Hasköyde bir cinayet olmuş bir taife karnından yaralı olarak bulunmuştur. Hâdise şöyle olmuştur: İstanbul ile Şile arasında kömür nakliyatı yapan ve kaptan Ahmet Efendinin idaresinde bulunan motör Hasköy iskelesi civarında bağlı bulunmakta iken motörde nöbetçi bulunan Mustafayı kaptan Ahmet Efendi yaralı ve ölü olarak bulmuştur. Zabıtaya malûmat verilmiş ve tahkikata başlanmıştır. Tahkikat neticesinde üç kişi nezaret altına alınmıştır.

Atılan sigaradan

Beyoğlunda Bostaniçi cami sokağında 13 numaralı kumarbaz Hüseyin efendinin tahtı isticarındaki evin oda deliğinden aşağı atılan sigaradan alt kattaki mobilyacı Kemal efendinin ot minderi tutuşmuşsa da söndürülmüştür.

VAPURCULUK
TURK ANONİM ŞİRKETI
İSTANBUL ACENTALIGI
Liman Han, Telefon: 22925

Karadeniz Yolu
Sadıkzade Vapuru 1 Nisan
PAZAR günü saat 20 de Galata rıhtımından kalkacak. Gidişte: Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ünye, Ordu, Gireson, Tirebolu, Görele, Trabzon, Rizeye. Dönüşte bunlara ilâveten Of, Sürmene ve Pulathaneye uğrayacaktır.

İhtifalci Ziya Merhum için

Bayramın ikinci günü Eyüpte ihtifal yapıldı

Merhum ihtilâlci Ziya Bey için bayramın ikinci günü Eyüpteki kabrinde bir ihtifal yapılmıştır. İhtifale iştirak edenler tam ikide Eminönünden otobüselre binmişler ve doğruca Ziya Bey merhumun kabrine gitmişlerdir. Kabirde evvelâ en güzel sesli hâfızlar tarafından bir mevlût okunmuş, müteakıben Denizli meb'usu Mazhar Müfit B.tarafından Ziya B., merhumun büyüklerimizi hatırlatmak hususundaki mesaisi,milli günlerimiz ve sanatkârlarımızın hâtıraları dolayısile tertip ettiği ihtifaller hakkında malûmat verilmiş, yaptığı hizmetler zikrolunmuştur. Asarıatika müzeleri eski eserler encümeni azasından Efadalettin Bey de bir hitabe irat ederek Ziya Beyin eski eserlerin muhafazası hususundaki mesaisinden bahsetmiş ve İstanbul hakkında yazdığı bir eseri mevzuu bahseylemiştir. Bundan sonra merhumun hâtırası taziz ve ruhuna fatihalar ittihaf edilerek merasime nihayet verilmiştir.

YENİ NEŞRİYAT

Hollivut

Holivut'un 28 mart nüshası bayram münasebeti ile güzel resimler ve müncericatla intişar etmiştir.

Afrika vahşileri arasında

Afrika vahşileri arasına düşen ve uzun seneler vahşilerle beraber hayat süren Nurullah Bey ismindeki bir deniz zabitinin meraklı ve heyecan dolu sergüzeşt ve macerasını tasvir eden bu eser Maarif kütüphanesi tarafından forma forma neşredilmeğe başlamıştır.

6 mcı forma çıkmıştır. Bedi Vecdet Bey tarafından Türkiyede ilk defa yazılan ve tefrikası esnasında büyük bir alâka ve rağbet kazanan bu eseri tavsiye ederiz.

3 üncü kolordu ilânları

M. M. V. Sa. Al. Kom. dan Ordu ihtiyacı için Klirning mukavelesi aktedilmiş memleketlerden celbedilmek üzere 120 : 200 adet hamut kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Ihalesi 9 Nisan 934 pazartesi günü saat 11 dedir. Taliplerin nümune ve şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için de o gün ve vaktinde teklif ve teminat mektuplarile Ankarada M. M. Vekâleti Satınalma Komisyonuna müracaatları. (1239)
1634

Askerî fabrikalar ilânları

Bakırköy barut fabrikaları ihtiyacı için 10:15 ton Adana pamuğu mübayaa edileceğinden taliplerin şartnameyi görmek için Pazartesi ve Perşembe günleri ve münakasaya girmek üzere 9 Nisan 934 Pazartesi günü saat 14 te barut fabrikalarında satınalma komisyonuna müracaatları. (1212)
1546

Devredilecek ihtira beratı

" Tekerlek çenberleri imal tarz ve usulü" hakkındaki : ihtira için istihsal edilmiş olan 24 Mart 1932 tarih ve 1388 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kere başkasına devir veya icara verilmesi teklif edilmekte olduğundan bu hususta fazla malûmat edinmek isteyen zevatın İstanbul'da, Bahçekapu'da Taş Hanında 43-48 numaralara müracaat eylemeleri ilân olunur. (15089)

Tarihî roman: 97

Güneşin Oğlu

Yazan: Iskender FAHREDDIN

Yılan mücadelesi öğlene kadar sürmüştü.

Bora:

—Arslanlardan sonra yılanlar... Bakalım bundan sonra da nelerle karşılaşacağız?!

Diye söylenerek atını sürdü..

Bağların içine daldı..

Ve arkasından gelen akıncılara haykırdı:

— Haydi, yürüyünüz..! Önümüz açıktır.. Meydan Türk akıncılarına kaldı.

Akıncılar bağları bastılar..

Hendeklerden köprü kurup geçtiler.

Artık karşılarında ne arslan, nede boğa yılanı vardı.

Bora atını sürerken, tepesinden mavi ve beyaz kanatlı güvercinler uçuşuyordu.

Bora'nın karşısına ne bir Suriyeli muharip, ne de cinlerden bir kafile cıkmıştı!

dan geçerek gidiyordu.

Beş yüz kadar atlı reisi takip ediyordu.

Kenar mahallelerdeki yerliler Türklerin şehir içine nasıl girdiklerine şaşmışlardı.

Bora bu ufak evlerden birinin önünden geçerken, evin kapısı önünde dolaşan genç bir kız gördü.

Reis atını durdurdu.

Genç kız hayretle sormuştu:

— Şehrin kapılarını görmediniz mi.. Bağlarımızı çiğneyerek nereye gidiyorsunuz?

Bora bu suali cevapsız bırakmak istemedi:

— Sertelli'den geliyoruz.. Kralın misafirleriyiz.. Ziyanımızı bakır ve altınla ödeyeceğiz!

Genç kız yol verdi:

— Geçiniz yeğitler.. Yolunuz açıktır...

Akıncılar tekrar atlarını hızlandırdılar.

Akıncıların şehir içine girdiğini gören yerliler derhal evlerine girerek kapılarını sıkı sıkı kapıyorlardı.

Sokaklar birdenbire boşalmıştı.

Bora:

— Oşaser'in muharipleri nerelere saklandılar?

Diye soruşturuyordu.

Yolda ihtiyar bir adam Bora'nın yüzüne bakarak, acır gibi bir tavırla söylendi:

— Zavallı delikanlılar.. Ölüm aramağa gidiyorlar...

Bora atının dizginlerini çekerek durdu:

— Kralın sarayına bu yoldan mı gidilir, ihtiyar?

Ihtiyar başını salladı:

— Evet.. Doğru giderseniz, biraz sonra sarayla karşılaşırsınız!

— Bizim ölüm aradığımızı nasıl keşfettin?

— Oşaser'in sarayına el uzatanların eli, dil uzatanların dili kesildiğini duymadın mı?

Bora ihtiyarın omuzunu okşıyarak güldü:

— Biz daha çok şeyler duyduk ama.. Ne elimizin ne de dilimizin kesileceğinden korkmuyoruz.

Ihtiyar hayretle sordu:

— Kralın yılanlarını doyurduk.. Arslanlarını uyuttuk.. Ve kollarımızı sallıyarak, atlarımızı mis kokulu bağlarınızdan sürerek geldik. Kralın sarayına da böyle gireceğiz...

Ihtiyar ümitsiz göründü:

— Kralın muharipleri sarayın içinden sizi öyle bir ok yağmuruna tutarlar ki.. Acırım sizlere... Sakın dıvar diplerine sokulmayın.. Mazgalların içindeki gizli deliklerden atılacak zehirli oklarla derhal yerlere serilirsiniz!

Ihtiyar bu sözleri riyasız olarak söyliyordu.

— Hain köpek oğlumu iki gün evvel kızgın susam yağına sokarak öldürttü. Eğer bugün onun ölümünü duyarsam, mabut (Uza)ya bir koyun borcum olsun.

Bora ihtiyarın dertli bir baba olduğunu anlıyarak:

— Haydi bize yol göster, dedi, Uza'ya borçlandığın koyun yerine ben sana bir deve hediye edeceğim.

Ihtiyar sevindi:

— Öyle ise yolunuzu değiştiriniz!

— Niçin..?

Ihtiyar sol tarafta bir başka sokak gösterdi:

ralarda siper alacak yerler çoktur.. Telef olmazsınız!

Bora ihtiyara seslendi:

— Peki, o halde düş önümüze..!

Ihtiyar tereddüt etmeden akıncıların önüne geçti.. Ve hızlı hızlı anlatıyordu:

— Eski yoldan gitseydiniz, birdenbire büyük bir meydana çıkacaktınız.. Bu meydan sarayın ana kapıları önündedir. Kralın muharipleri saraydan sizi ok yağmuruna tutacaklardı.. Siper alacak ve saklanacak bir yer bulamıyacak ve hepiniz yaralanıp yerlere serileceksiniz! Yandan baskın yapacağınızı ummadıkları için, cepheden beklerler...!

(Hamat) sarayı önünde kanlı bir cenk

Bora sarayın yan tarafından kalın gövdeli bir ağacın arkasından akıncıları idare ediyordu.

Saraydan akan ok yağmuru ilk hamlede yüzden fazla Türk okçusunu yaralamışsa da, biraz sonra akıncıların yan tarafta siper almaları üzerine, saraydan atılan oklar boşuna gitmeğe başlamıştı.

Oşaser'in sarayı daha ziyade bir kaleye benziyordu. Dış kapıları, şehrin ön kapılarından daha sağ-

Türkler ölümden yılmadıkları için, sarayın her tarafına ok yağdırıyorlar, yüksek dıvarların arasından görünüp çekilen başlara derhal nişan alıyorlardı.

Mazgalların arasından görünen Hamat muhariplerinin sık sık değişmelerinden de anlaşılıyordu ki, Hamatlılar mütemadiyen yaralanıyorlardı.

Bora'nın verdiği bir emir üzerine arkadaki kuvvetlerin bir kısmı daha getirilmişti.

Şimdi Hamat sarayı iki taraftan ok yağmuruna tutulmuştu.

Bora'nın maksadı, sarayın ön kapısını tutmam ve buradan içeriye girmekti. Sarayda bin kişiden fazla muharip bulunduğunu zannetmiyordu. Halbuki onlar kırk binden fazla bir kuvvete malikti. Saray kapısını yıkıp içeriye girdikten sonra, Hamat muharipleri kimseye ok atamıyarak teslim olacaklardı.

Güneş'in oğlu bir taraftan bunu temine çalışır ve büyük saray kapısını zorlarken, diğer taraftan da kralın kaçmamasına dikkat ediyordu.

Bu büyük ve çetin savaştan sonra, kralın firarına meydan vermek büyük bir tedbirsizlik olurdu.

RADYO

Cenevre konferansı neticesiz

Yüksek dalgaların intizama girmesi için son bir ümitle dünya radyo cemiyeti Cenevrede toplanarak bu sahada müzakerelerde bulunmuştur.

Toplantıdan, maalesef, müspet bir netice alınamamıştır. Dalga tasnifinde en çok inatçılık gösteren gene Lüksenburg olmuştur. Şimdilik tecrübeten merkezlerin aşağıda gösterildiği şekilde çalışmalarına karar verilmiştir.

Kovno	1948 m.
Brasov	1887 „
Lahti	1807 „
Moskova	1724 „
Paris	1649 „
Moskova	1107 „
Zeesen	1471 „
Daventri	1500 „
Minsk	1442 „
Motala	1389 „
Varşova	1339 „
Charkoff	1293 „
Kalundberg	1250 „
Leningrat	1210 „
Oslo	1145 „

Yeni tanzim olunan bu uzun dalga plânı içerisinde değişmiyen merkezler İstanbul, Ankara, Moskova II., Zeesen, Daventri, Minsk ve Motala postalarıdır.

Bu değişiklik İstanbul ve Ankara merkezlerini gene pek müşkül vaziyete düşürmüştür. Nitekim tesirleri görülmüştür bile. Amatör karilerimiz hissetmişlerdir ki bayramın birinci akşamı, pazarteri saat 21 e doğru 1649 metrelik dalgasile neşriyata başlıyan Paris postası İstanbulu allak bullak ettiğinden İstanbul postası bir müddet için neşriyatını kesmeğe mecbur kalmıştır. Radyo fen müdürüz Ankarada bulunduğu için bu hususta şikâyetten izahat almak kabil olmamıştır. İstanbulun tam üzerinde çalışan Paris postası 75 kilovatlık pek kuvvetli bir istasyondur. Yüksek dalgalarda yegâne Fransız dalgası olan bu merkeze Lücerne'de 1796 metrelik bir mevce verilmişti. Fakat Moskovanın bu mevceye pek yakın bir yerde çalışması ve mütemadiyen taciz etmesinden dolayı Cenevre konferansında berayi tecrübe Parise şimdiki çalıştığı 1649 metrelik dalganın verilmesi kararlaştırılmıştır. Hayreti muciptir ki bu dalga Parise tahsis edilirken 1639 metrede çalışan ve gene Lucerne konferansının emri mucibince hareket eden İstanbul merkezinin vaz yeti hiç nazarı itibara alınmamıştır. Şimdiye kadar radyo muahede ve mukaveleleri haricinde keyfi hiç bir harekette bulunmıyan İstanbul radyosu hakikaten acınacak bir hale düşmüş oluyor. Yavaş yavaş Rusların fikrine iştirak etmek mecburiyeti hasıl olacaktır. Ruslar hodbehot müsait buldukları dalgaları işgal ederek çalıştıkları gibi bizim de bu türlü davranmamız en doğru bir iştir. Lâkin bir taraftan da düşünülecek olursa buna da pek imkân görülememektedir. Zira günden güne çoğalan merkezler çalışılacak bir yer bırakmamaktadır. Rusların merkezleri 100 er kilovatlık ejder kuvvetinde olmasından arzu ettikleri dalgaları zaptetmeğe müsaittir. Çünkü bu kadar kuvvetli bir merkezi taciz edebilmek için bunlardan daha kuvvetli olmak lâzımdır. Daha zayıf merkezler daima kuvvetlilerin yanından uzaklaşmak mecburiyetindedirler. Aksi takdirde kendileri hiç bir taraftan işitilemezler. Fakat biz 5 kilovatlık kuvvetsiz merkezlerimizle ne yapabiliriz? Bu sebepledir ki şaşırmış bir halde protesto çekmekten başka bir şey kalmıyor.

Turgut MİTHAT

AMELÎ BİLGİLER

Radyo, film ve plâklardan entresan rakkamlar

Radyo lâmbalarındaki ısıtıcı fitillerden (filaman) darası en fazla geleni 0,005 gramdır. Bu dara ayni uzunlukta bir saç telinden çok daha hafiftir.

Üç çeyrek milimetre kalınlıkta olan bildiğimiz radyo lâmbalarının içerisinde bulunan maddenin tazyiki 100 kilo kadardır.

25 santimetrelik normal boyda olan gramofon plâklarda dolaşan iğne dört dakikalık bir zaman zarfında 1000 basamaklık bir merdivenden fazla mesafe kateder.

Bundan 20 sene evvel Telefunken telsiz telgraf fabrikası Berlin civarındaki Nauen'de Amerika ile muhabere için yüksek dalgalar üzerinden çalışan ilk mürsileyi imal etmişti. Şu halde 20 sene evvel şimdiki ejder merkezleri kudretinde bir merkezin mevcudiyetine inanmak lâzımdır.

İstanbul radyosunun her şeyi Mesut Cemil Bey çocuklara mahsus masallarından birini anlatırken

Garip bir dava

Berlin müddeiumumiliğine radyo meraklılarından biri radyo idaresi aleyhine garip bir dava açmak üzere müracaat etmiştir.

Müddeiumumîlik makamı bu davayı kabul etmek için kanuna uygun bir şekil bulamadığından tereddüt etmektedir. Mesele şudur: Berlin radyosu bir akşam verdiği bir temsilde havlıyan bir köpek bulundurmuş. Şikâyetçinin evindeki hooparlörde acı acı sesi işiden kendi köpeği hoparlöre saldırmış ve dişleri arasına alarak yere vurmuştur. Ayni zamanda hoparlörün yanında duran radyo âleti de yere düşerek parçalanmıştır.

Şikâyetçi müddeiumumîye hitaben yazdığı istidada suçlu olarak Radyo şirketini göstermekte ve köpekte kabahat bulmamaktadır.

Yeni bir radyo âleti talep etmekte ve radyo dinleyemediği günler için ayrıca zarar ziyan talep etmektedir.

Vesaiti nakliyede Radyo

Birçok memleketlerde yolcuların bu vasıtaları tercih etmeleri için muhtelif nakil vasıtalarına radyo tesisatı konulmuştur. Evvelki nüshalarımızda da bahsettiğimiz veçhile Amerikada ve Fransada taksi otomobillerine bazı yerlerde tirenlere ve daha birçok umumî nakil vasıtalarına alıcı radyo aletleri vazedilmiştir. Bunların günden güne arttığına bakılacak olursa ahali arasında ne kadar memnuniyeti mucip olduğu görülür. Tabiidir ki Otomobilde tesis edilmiş bir tesisattan daima iyi netice alınamaz.

Otomobil şehrin en gürültülü yerlerinden geçerken parazitsiz radyo dinlemek imkânı olmamakla beraber şehrin sakin yerlerile civar semtlerinde hareket esnasında mükemmel radyo dinlenebilir. Hiç şüphesizdir ki nakil vasıtaları içinde en zevkli radyo dinlenmek imkânını veren vapurdur. Uzun seyahatlerde vapurda radyo dinlemek kadar hoş bir şey tasavvur edilemez. En uzak denizlerden saati saatine her şeyden haberdar olmak, memleketinin musikisini dinlemek ve vatanile merbut olmak kimi sevindirmez?

Radyo yalnız uzak denizlere giden vapurlarda bulunmaz. Meselâ resmimizde görülen vapurlar Avrupanın tam göbeğindeki üç memlekete hudut teşkil eden Konstanz veya (Boden) gölünde seyrüsefer yapan Şirketi Hayriyeninkilerden daha ufak göllere mahsus altı düz inşa edilmiş vapurlardandır. Konstanz gölü sahillerinde her yere uğrıyarak işliyen ufacık vapurların hepsinde mükemmel radyo enstelasyonu vardır. Vapurların direkleri kadranten şeklinde olup bir direkte sarılı antenler Avrupanın ortasında bulunulduğundan bütün orta Avrupa radyo merkezlerini almıya kâfi gelmektedir.

Bir zamanlar Şirketi Hayriye için 71 numaralı vapuruna da böyle bir tesisat yapılmıştı. Deniliyordu ki iyi neticeler alındığı takdirde Boğaziçinde işliyen vapurların çoğuna birer radyo tesisatı yaptırılacak. Maalesef yapılan tecrübe iyi netice vermemiştir. Çünkü o zamanki aletler pek iptidaî olduğu gibi gündüzleri alınabilen bir kuvvetli radyo mürsilesi de mevcut değildi. Cereyan olarak kuru pil ile akümülâtör kullanılıyordu. Halbuki şimdi bu tecrübe yapılacak olsa eminiz ki herkesi zannedildiğinden fazla memnun edecektir. Çünkü o zamana göre şerait tamamile değişmiştir. Bir kere aletler çok ucuzladığı gibi bunları çalıştırmak için vapurda istihsal edilen elektrik cereyanı kâfi gelir ve akümülâtör ile bataryaya lüzum kalmaz. Gündüz muhtelif dalgalarda ve mükemmel dinlenen merkezler vardır. Kısa dalgalı İtalyan, İngiliz, Alman, Fransız, Holanda ve Rus merkezleri günün her saatinde parazitsiz olarak mükemmel dinlenmektedir. Bu nevi aletlerin Amerikada imal edilenleri tercih edilmelidir. Zira Amerikan aletleri çok daha ucuz maledildiği gibi hassasiyet ve istasyonları ayırma kabiliyeti hususunda da bütün Avrupadakilerin fevkindedir.

Şirketi Hayriye idaresi akşam üzeri ve öğleden sonra işliyecek olan vapurlarile sabaha yakın Boğazdan köprüye işliyen vapurların da yolcularına güzel konserler dinletecek olursa muhakkaktır ki gerek tramvay ve gerek otobüslerle rekabet edecektir.

Resimde görülen ufacık kelebek bir radyo merkezinin cereyanında kontakt yaparak istasyonun saatlerle işlemesine mâni olmuştur.

Sanatkâr Ruşen Ferit Bey İstanbul radyosunda bir musiki müsahabesi yaparken

Tarihî bir istasyon yandı

Ingilterenin Grinbsby şehrinde tarihî bir telsiz istasyonu vardı. Bir kaç hafta evvel bir yangın neticesinde kâmilen yanmış olan Grimbsby istasyonu son zamanlarda bir radyo tecrübe istasyonu olarak kullanılmakta idi. Ingilizler için bu merkezin tarihî kıymeti şuradadır ki 1914 senesinde bu telsiz merkezile açık denizlerde bulunan Ingiliz filosu harbin ilân edildiği devletler hakkında malûmattar edilmişti.

Pittsburg'ta 400 kilovatlık istasyon

Amerika'da 500 kilovatlık WLW işaretli mürsileden sonra bir 400 kilovatlık daha bir istasyonun imali bitmiştir. Pittsburgta yapılan bu ejder postası tecrübeten neşriyata başlamıştı. İlk 500 kilovatlık Cincinnati'nin dalgası 428 ve yenisininki de 306 metre dalga uzunluğu ile çalışmaktadır.

MUHTELİF HABERLER

Ev haricinde hoparlörler

Bir zamanlar Alman radyo nizamnamesi evin dışında radyo çalmak şöyle dursun, komşuları rahatsız etmemek için açık pencereler ile yüksek sesle radyo çalmayı bile menediyordu. Yeni talimatnameye herkesin hoparlörlerini sokağa çıkarıp hususî umumî yerlerde tesisat yapmalarına müsaade etmiştir. Şu şartla ki, birbirine yakın olan iki hoparlörde en yakın mıntaka merkezini alıp karışık neşriyat yapmamak üzere.. Radyoda verilecek konser ve konferansların daha fazla kimseler tarafından işidilmesi için posta ve telgraf idaresi buna müsaade etmiştir.

İsviçre - Avusturya radyo ittilâfı

Son günlerde Avusturya ile Çekoslovakya radyoları birbirlerinin aleyhinde konferans vermiyeceklerine dair bir mukavele aktetmişlerdi. Şimdi ayni muahede İsviçre ile Avusturya arasında da imzalanmış ve sureti resmiyede iki millet radyoları vasıtasiyle birbirlerinin aleyhlerinde propaganda neşretmiyeceklerine dair bir protokol imzalamışlardır.

İsviçre radyoları esasen radyo vasıtasiyle hiç bir millet aleyhinde bulunmamayı bir prensip ittihaz etmiştir.

Bir teknisyen bir kazaya kurban olmustur

Almanyada Hausdorf isminde bir elektrik teknisyeni garip bir kaza neticesinde ölmüştür. Mumaileyh bir tanıdığına bizzat imal ettiği bir radyo aleti satmış fakat alet çalışmadığından arızanın nerede olduğu tespit ve tamir edilmek üzere teknisyen davet edilmiştir.

Hausdorf bozukluğun transformatörde olduğunu anlamış ve cereyanın transformatöre işleyip eşlemediğini anlamak maksadile bir elini transformatörün çıkışına diğer elini de şehir cereyanına temas ettirmiştir. Cereyan mumaileyhi hemen öldürmüştür.

İsviçre merkezleri kuvvetleştiriliyor

İsviçre, birinci derecede program neşreden Zürih (Beromüster) ile Sottens istasyonlarını beynelmilel radyo talimatnamelerinin müsaadesi dahilinde her iki merkezini de bu sene zarfında kudretlerini arttıracaktır. Beromünster şimdiki 60 kilovat kudretindeki postasını 100 e, Sottens de 25 kilovatlık postasını 60 kilovat enerjiye çıkartacaktır. Bundan maksat merkezlerin uzaklardan ziyade memleket dahilinde daha iyi işitilmesinin temin edilmiş olmasıdır.

Radyo dinlemek için bir salon

Malî vaziyetinin sarsılmış olmasına rağmen Ernst - Moritz - Arndt Üniversite idaresi talebenin radyo neşriyatından istifade etmesi için son sistem radyo tertibatını havi bir büyük dinelme salonu inşa ettirmektedir.

Bu salonda umumî neşriyattan maada talebeye verilecek konferanslar da müşeddide ile yükseltilerek daha iyi ve profesörlerin bağırmalarına lüzum kalmadan hoparlörler ile sada yükseltilerek talebeye dinletilecektir.

Viyana radyosunda bir hadise

9 mart cuma akşamı Viyana radyosu bir yabancı merkez tarafından ağır bir tacizata maruz kaldığından kısa bir zaman için neşriyatını tatil etmek mecburiyetinde kalmıştır.

Tacizatın vukuunda Viyana radyosu "Kaiserjaeger" isimli bir sesli filmi nakletmekte idi. Nakil esnasında arzu hilâfına yapılmış olan bu istirahat esnasında tacizat membaının keşfi ile meşgul olunmustur. Bu hususta Viyana radyosu kontrol dairesi berveçhi ati raporu vermiştir:

"Viyana merkezinin ara sıra dinleyicilerin hissedemiyecekleri bir tarzda tacizata maruz bulunduğu bizce tespit edilmişti. Son tacizatın her zamankinden epeyce fazla olması Viyana ve daha uzaklardaki dinleyicilere ıslık ve gürültülerini hissettirmiş ve Viyananın tatili neşriyat yapıp tacizat membaını aramak mecburiyeti hasıl olmuştur.

Bir Rus dalgasının tacizata sebebiyet verdiği anlaşılmıştır. Pek keyfi çalışan ve her zaman muhtelif tulü mevçlerde işliyen Rus postaları gene tecrübeten tam Viyana üzerinde çalışmıştır. Bu merkezin Astrahan veya Arhangelsk merkezlerinden birisi olduğu tahmin ediliyor. Çünkü bu iki merkezin Viyana dalga yakın tulü mevçte çalışan iki merkezdir.

Tacizatın önüne geçilmesi için Viyana radyo idaresi dünya radyo cemiyetine malûmat verecektir.

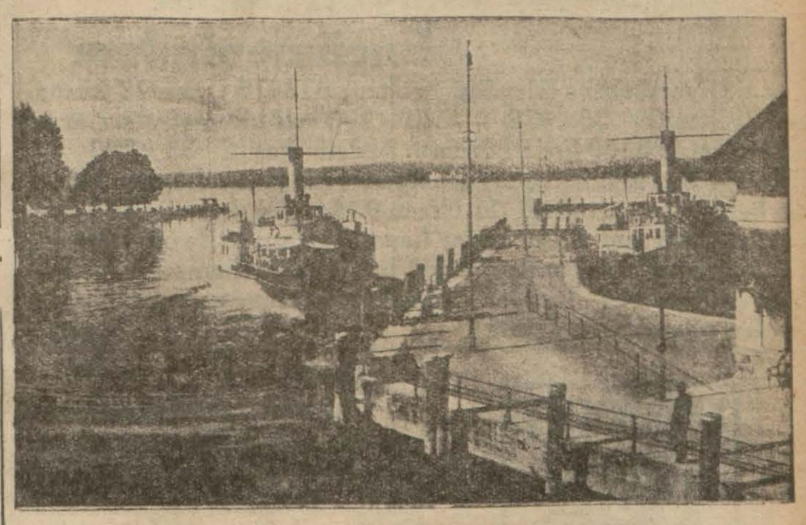

Konstanz gölünde işliyen vapurlarda birer radyo tesisatı vardır

RADYO PROGRAMI

1 Nisan Pazar

VARŞOVA, 1415 m.

18,20: Popüler paskalya musikisi. — Müsahabe. 19,40: Gitara konseri. 20: Müsahabe. 20,20: Askerî neşriyat. 20,55: Senfonik konser. 220: Müsahabe. 22,15: Neşeli neşriyat. 23,15: Caz orkesarasının konseri.

BUKREŞ, 364 m.

11,30: Ruhî neşriyat. 11,45: Ruhî musiki. 12: Radyo orkestrası. 13: Plâk. 13,15: Orkestranın devamı. 14: Haberler. 14,20: Hafif musiki. 17: Köylü neşriyatı 18: Jean Marko orkestrası. 19: Haberler. 19,20: Orkestranın devamı. 20: Üniversite radyosu. 20,20: Plâk. 20,45: Haftanın haber icmali. 21: Mme. Lita Pof tarafından şarkılar. 2120: Radyo orkestrası. 22: Konferans. 22.15: Radyo orkestrası.

BUDAPEŞTE, 550 m.

18,30: Müsahabe. 19: Magyari Sigan takımı. 20,25: Budapeşte konser orkestrası tarafından operet parçaları. 21,45: Haberler. 22: Stüdyodan bir tiyatro. 22,45: Dans musikisi.

VIYANA, 507 m.

18: Hafif musiki. 20: Solist. 20,45: Saat ayarı vesaire. 21,05: "Kaba gömlek„ (Das grobe Hemd) isimindeki halk temsili. 23,05: Akşam haberleri. 23,20: Avusturya trencileri birliği takımının konseri.

BRESLAU, 316 m.

17: Silâya senfonik takımı. 19: Skeç. 19,40: Piyano konseri. 20: Hafif musiki. 21: Büyük orkestra konseri. 23: Son haberler. 24: Paskalya dans musikisi.

2 Nisan Pazartesi

VARŞOVA 1415 m.

17,30: Tagannili konser. — Müsahabe. 18,20: Lemberg'ten naklen Paderewski'nin eserlerinden piyano. 19: Müsahabe. 19,40: Mme Werminski tarafından şarkılar. 20: Müsahabe. 20,30 Plâk. 20,55: Emmerich Kalman'ın eserlerinden "Şikago Prensesi„ isimli operet temsili. 23,30: Haberler. 23,40: Dans plâkları. — Müsahabe. 24,05: Dans musikisi ve hafif parçalar. (Bristol'dan nakil).

BUKREŞ, 364 m.

13: Borsa haberleri. — Plâk. — Haberler. — Plâk. 18: Metzner kurdet takımı. 18,30: Mme Marie Frunza tarafından taganni. 19: Haberler. 19,20: Keman konseri. 19,50: Plâk. 20: Üniversite dersi. 20,20: Plâk. 20,45: Konferens. 21: Kralın takımı tarafından oskerî konser. 21,45: Konferans. 22: Ayni takımın devamı. 22,45: Romen, Fransız ve Alman lisanlarile haberler. 23: San Remo lokantasından hafif musiki.

BUDAPEŞTE 550 m.

17,50: Paskalya neşriyatı. 19,30: Odeon ve Parlofon plâkları. 20,25: Müsahabe. 21: Johann Strouss'un eserlerinden "FLEDERMAUS„ (gece kuşu) opereti. 24,15: Salon musikisi.

VIYANA, 507 m.

19,20: Olülerin sesleri (Plâk).— Müsahabe 21: Johann Strauss'un "Fledermaus„ operetinden parçalar. 24: Dans plâkları.

BRESLAU, 316 m.

18: Mandolin orkestrası. (halk musikisi). — Müsahabe. 19,45: Musikili bir skeç. 20,15: Aktyalite. 21: Dinleyiciden dinleyiciye. 23: Son haberler. 23,20: Program arası. 24: Dinleyiciden dinleyiciye.

3 Nisan Salı

VARŞOVA, 1415 m.

17,55: Mme. Olga Olgina tarafından taganni. 18,10: Piyano. — Keman konseri. 18,50: Müsahabe, 19,35: Caz plâkları. 20: Muhtelif müsahabeler. 21,05: Rişard Wagnerin eserlerinden mürekkep konser. 23: Dans musikisi. 24,05: Dans musikisinin devamı.

BUKREŞ, 364 m.

13: Borsa haberleri. — Plâk. — Haberler. — Plâk. 18: Stelian Matze takımı. 19: Haberler. 19,20: Orkestranın devamı. 20: Üniversite radyosu. 20,20: Plâk. 20,45: Konferans. 21: Radyo orkestrası tarafından senfonik konser. 21,45 Konferans. 22: Senfonik konserin devamı. 22,45: Muhtelif lisanlarda haberler.

BUDAPEŞTE, 550 m.

18: Müsahabe. 18,30: Salon musikisi. 19,15: Konferans. 19,30: Piyano - keman konseri (Bach, Mozart, Sarasate Zolt.) 20,10: Müsahabe. 20,40: Sahibinin Sesi plâkları. 21,40: Müsahabe. 22,10: Budapeşte konser orkestrası. 23: Haberler. 23,50: Bela Racs Sigan takımı. 24,10 "Macar vicdanı„ ünvanlı konferans.

VIYANA, 507 m.

18,35: Konser. 19,10: Müsahabe. 20,25: Verdinin "Bir maskeli balo„ isimli operası (Viyana operasından naklen.) 23: Son haberler. 23,15 Eski Alman bestelerinden konser.

BRESLAU, 316 m

17,30: Orkestra ile hafif musiki. — Müsahabe. 19,55: Akşam musikisi. — Müsahabe. 23: Program arası. 24: Trio konser. 24,30: Yeni plâklar.

4 Nisan Çarşamba

VARŞOVA, 1415 m.

17,55: Hafif musiki. 18,50: Müsahabe. 19,20: R. Korakov'un eserlerinden mürekkep senfonik konser. — Müsahabe. 21,05: Piyano - keman konseri. 22: Plâk. 23: Müsahabe. 23,20: Dans musikisi 24: Müsahabe. 24: Dansın devamı.

13: Borsa haberleri. — Plâk. — Haberler. — Plâk. 1: Radyo orkestrası. 19: Haberler. 19,20: Orkestranın devamı. 20: Üniversite dersi. 20,20: Plâk. 20,45: Konferans. 21: G. Fauré takımının oda musikisi. 21,30: Konferans. 21,45: Mme Rosl Radulesco tarafından taganni. 22,45: Muhtelif lisanlarda haberler. 23: Cina lokantasından naklen hafif musiki.

BUDAPEŞTE, 550 m.

18: Tbor Polgar'ın idaresinden konser. 19: Müsahabe. 19,30: Tagannili konser. 20: Neşeli bir saat. 20,50: Telefunken plâkları. 21,20: Budapeşte banyoları (konferans.) 22,10: Veres Sigan takımı. 23,05: Opera orkestrası tarafından konser. 24,20: Mandits caz takımı.

VIYANA, 507 m.

18,25: Şimdiki Avusturyalı bestelerden konser. — Müsahabe. 20,30: Eski Avusturya asker şarkıları. 21,30: "Awa Juju„ isimli bir skeç 22,25: Esperantoca.. 22,35: Radyo orkestrası.

BRESLAU, 316 m.

20: Askerî konser. 21: Haberler. 21,30: Silisya diyelektile bir temsil. 22,30: Mütalea 23,15: Teknik neşriyat. 24: Berlinden naklen dans musikisi. (Hans Bund takımı.)

5 Nisan Perşembe

VARŞOVA, 1415 m.

17,25: Solist konseri (Tagannili.) 18,20: Müsahabe. 21,05: Senfonik konser. 21,55: Milânodaki "Skala„ operasından naklen Gounot'nun (Romeoet Juliette) opera temsili.

BUKREŞ, 364 m.

Paskalya münasebetile neşriyat yoktur.

BUDAPEŞTE, 550 m.

18: Zirai müsahabe. 18,30: Gyenes takımı tarafından Macar halk şarkıları. 20,30: Müsahabe. 21: Askerî takım tarafından konser. 22,15: Harici haberler. 22,30: Salon musikisi. 24: Polydor ve Brunswick gramofon plâkları.

VIYANA, m.

18: Çay musikisi. (Plâk). 18,55: Müsahabe. 19,15: Avusturya derileri hakkında konferans. 19,35 Fenni neşriyat. 20: Radyo orkestrası. (Senfonik musiki.) 21,20: Haftanın haber icmali. 21,50: Gounot'nun eserlerinden "ROMEO ve JULIA„ opera temsili.

BRESLAU, 364 m.

21,10: Tagannili konser. 22,05: Dans musikisi. 24: "Zırhlı zevce„ isimli halk operası.

6 Nisan Cuma

VARŞOVA, 1415 m.

17,55: Koro konseri. 18,15: Mozart'ın eserlerinden mürekkep konser. 18,35: Mme Miller tarafından taganni. 18,50: Haberler vs. 19,20: Plâk. 20: Muhtelif bahisler. 21,05: Musiki üzerine konferans. 21,15: Filharmonik konser. 23, 40: Dans plâkları. — Müsahabe. 24,05: Sigan musikisi

BUKREŞ, 364 m.

Paskalya münasebetile neşriyat yoktur.

BUDAPEŞTE, 550 m.

18: Egyasült Izzo fabrikasından nakil. 18,45: Feyes salon takımı. 19,25: Spor haberleri. 19,40: Mme Irene Marik tarafından piyano konseri. 20,10: Müsahabe. Müteakiben Sigan musikisi.

VIYANA, 507 m.

18,40: İsveç halk şarkıları. 19,10: Seyyah neşriyatı. 19,25: Eden sporu haberleri. 19,45: Haberler. vesaire. 20,15: Piyano ile parçalar. 21,10: Yeni operet ve sesli filmlerden parçalar. 23,10: Akşam haberleri. 23,25: Meşhur plâklar.

BRESLAU, 316 m.

17,30: Neşeli musiki. — Müsahabe. 20: Gençlik konseri. 21: Kısa haberler. 21,15: Tagannili bir skeç. 22,15: Neşeli musiki. 23,15: Müsahabe. 24: Gece musikisi (opera orkestrası.)

7 Nisan Cumartesi

VARŞOVA, 1415 m.

19,20: Temor muganni iştirakile konser. — Müsahabe. 19,40: Oda musikisi. (Piyano - keman). 20: Müsahabe. 22,20: Chopin'in eserlerinden mürekkep konser. 23: Konferans. 24,05: Dans musikisi.

BUKREŞ, 364 m.

Paskalya münasebetile neşriyat yoktur.

BUDAPEŞTE, 550 m.

18: Müsahabe. 18,30: Amele korusunun konseri. 19,30: Amatör neşriyatı. 20: Sicilyada ilkbahar (Plâk ile.) 20,35: Piyano konseri. 21,10: Haberler. 21,30: Viyanadan nakil: "Şarap, kadın, şarkı„ isimli Johan Strauss'un bir popurisi 23: Hava raporu. 24: Britanya otelinden dans musikisi.

VIYANA, 507 m.

17,40: Mandolin konseri. 18,10: Müsahabe. 18,50: Şarkı ve dans (Tuna etrafına mahsusu havalardan.) 19,50: Aküalite. 20,50: Saat ayarı vesaaire. 20,35: Brukmer - Fonds konseri. 21,50: "Şarap, kadın, şarkı„ isimli popuri. 23, 25: Son haberler. 23,40: Dans plâkları.

BRESLAU, 316 m.

19,50: Gitara kuarteti. 20,30: Aktüalite. 21, 10 "Windsor'un neşeli kadınları„ isimli Otto Nicolai'nin opera komiki. 24: Orkestra.

Deniz yolları
IŞLETMESI
Acenteleri : Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han Tel. 22740

Mersin yolu

ÇANAKKALE vapuru 1 Nisan PAZAR 10 da Sirkeci rıhtımından kalkacak, gidişte Çanakkale, İzmir, Küllük, Bodrum, Rodos, Marmaris, Dalyan, Fethiye, Kalkan, Kaş, Finike, Antalya, Alanya, Anamur, Mersin'e. Dönüşte bunlara ilâveten Taşucu, Kuşadası, Geliboluya uğrayacak yalnız Anamura uğramıyacaktır. (1411)

Ayvalık sür'at yolu

ANTALYA vapuru 31 Mart CUMARTESİ 18 de Sirkeci rıhtımından kalkacaktır. (1412)

Dr. İHSAN SAMİ
Tıfo ve Paratifo Aşısı
Tifo ve Paratifo hastalıklarına tutulmamak için tesiri çok kat'i muafiyeti pek emin bir aşıdır. her eczane ve Ecza depolarında bulunur. (13894)
1315

ANADOLU
Türk Sigorta Şirketi
4 Üncü Vakıf Han İstanbul

İhtiyat ve Sermayesi: (1.000.000) Türk Lirasıdır.

Nama muharrer hisse senetlerinin (% 60)ı Türkler elindedir.

Türkiye İş Bankası tarafından teşkil olunmuştur. İdare meclisi ve müdürler heyeti ve memurları kâmilen Türklerden mürekkep yegâne Türk Sigorta Şirketidir. Türkiyenin her tarafında (200) ü geçen acentalarının hepsi Türktür. Türkiyenin en mühim müesseselerinin vebankalarının sigortalarını icra etmektedir.

Yangın, Hayat, Nakliye, Kaza, Otomobil

sigortalarını en iyi şeraitle yapar. Hasar vukuunda zararları sür'at ve kolaylıkla öder.

Telgraf: İMTİYAZ - Telefon: İst. 20531 1215

İstanbul Zıraat Bankasından:

Sıra No. sı	Mahallesi	Sokağı	No.	Cinsi
83	Galata okçu Musa	Savecibey çıkmazı	5	Eski Feniks matbaası binası

Yukarda evsafı yazılı mahal pazarlıkla kiraya verilecektir. Isteyenlerin yüzde yedi buçuk pey akçelerile beraber 16-4-934 pazartesi günü saat 15 şe kadar Bankamıza müracaatları. (1365)

TÜRKİYE TURİNG KLÜBÜNÜN
BUDAPEŞTE

SEYAHATI — 10 GUN (30 NISAN - 9 MAYIS)
II nci Mevki T. L. 85 — III ncü T. L. 60
Tren gidip gelmek, Peşte'de otel, yemek, tenezzüh dahildir.
Talebelere yalnız seyahat ücreti T. L. 35.—
Fazla tafsilât için TURING KLÜBÜNE (Galata Adalet Han) ve seyahati idare eden NATTA acentalarına müracaat (Galatasaray ve Karaköy Köprübaşı) 14712 1660

DEVLET DEMİRYOLLARI İDARESİ İLANLARI

Filistinde Telâvivde 26 Nisan 934 tarihinden 26 Mayıs 1934 tarihine kadar devam etmek üzere açılacak panayıra, teşhir için gönderilecek emtea ve eşya, hatlarımızda :

Seyriseri ile nakledilecek ve sınıflarına göre seyrihafif ücretine tabi tutulacaktır.

Sergide satılmayıp iade edilecek emtea ve eşya da, bidayeten gönderilen istasyona parasız nakledilecektir.

Panayıra gönderilecek eşyaya ucuz tarifenin tatbikina 1-4-934 tarihinden başlanacak ve satılamamak dolayısile bu eşyanın bidayeten gönderildiği istasyona parasız iadesi 25 - 6 - 934 tarihine kadar devam edecektir. Bu kolaylıktan istifade etmek isteyen mal sahipleri sergi Hey'etinden gönderecekleri eşyanın cins ve miktarını gösterir bir vesika alıp eşya ile birlikte istasiyonlara tevdi edeceklerdir.

Sergide satılmıyan emtea ve eşyanın parasız nakli için de, evvelce sergiye gönderilmek üzere nakli esnasında tanzim edilip eşya ile birlikte verilen hamule senedile sergi Komisyonundan bu hususta almacak bir vesikanın istasiyona ibraz ve tevdi edilmesi icap eder. (1385) 1751

1 — 20-4-934 tarihinden itibaren idaremize ait İzmit iskelesinden geçirilecek eşyanın beher yüz kilo ve kesrinden 12 kuruş ücret almacaktır. 7-7-1928 tarih ve 41 numaralı tarifenin İzmit iskele ücretlerine ait ahkâmı lâğvedilmiştir.

2 — 20-4-1934 tarihinden itibaren Haydarpaşa'da nakilden sonra veya sevkedilmek üzere antrepoya konulması istenilecek " Patates, Soğan, her nev'i kuru sebze, Şeker ve grupaj eşyası" ndan on gün müddetle antrepo ücreti alınmıyacaktır.

3 — Maden nakliyatına yapılmakta olan

A — Haydarpaşa, Derince, Mersin ve Samsun'a mürettep maden nakliyatına, maden tarifesi üzerinden yüzde 20.

B — Haydarpaşa ve Derince'ye nakledilecek madenlerin Liman ve rıhtım ücret ve resimlerinden yüzde 20.

C — Mersin veya Derince'ye nakledilecek manyezitlere C bareminden yüzde 40.

Tenzilâtlar, 1-3-1935 tarihine kadar temdit edilmiştir. (1386) 1752

Inhisarlar U. Müdürlüğünden:

A — Paşabahçe fabrikası için :
1.— Bir adet Elektrik Müvellidi.) (2-5-934) Çar-
2.— Teferruatile beraber bir adet Buhar makinesi) şamba saat (14) te
B.— ")
1.— (Cornwall) sisteminde maa teferruat bir adet Buhar Kazanı :) (12-5-934) Cumartesi saat (15) :

Hangi fabrikalardan celp edilebileceği idaremizce tespit edilmiş olan mezkûr iki kısım levazım kapalı zarfla satın alınacaktır. Taliplerin kroki ve şartnameleri gördükten sonra (% 7,5) teminatlarını havi teklif mektuplarını yukarıda gösterilen gün ve saatlerden evvel Galatada Alım, Satım Komisyonuna tevdi etmeleri. (1210)

Ankara Valiliğinden:

Keşif bedeli 1,369,782 lira 84 kuruş olan Ankara Şehri Stadyum ve Hipodromunun muayyen bir kısmının inşası toptan götürü olarak, ve keşif bedeli 368,424 lira olan incesu mecrasının islâh ve civarının drenajı vahidi kıyasi fiat esası ile 60 gün müddetle 15 Şubat 1934 tarihinden 16 Nisan 1934 tarihine kadar münakaşaya çıkarılmıştır. Ihale Ankara Vilâyetinde 16 Nisan 1934 Pazartesi günü saat 15 te yapılacaktır.

Daha ziyade malûmat almak isteyenlerin Ankara Vilâyeti Nafia Baş Mühendisliğine müracaatı. (635) 1242

1 Liraya Kuştüyü Yastık

Istanbul Çakmakçılarda kuştüyü fabrikasında (75) kuruş kuştüyünün kilosu, şilte, yorgan (12) liraya. Salon yastıkları kuştüyüne mahsus kumaşlardan her rengi bulunur. Tel.23027 (14214) 1521

Diyarıbekir Vilâyeti Daimî Encümeninden:

Diyarıbekir - Mardin yolunu n13475 lira 77 kuruş bedeli keşifli 39×975 — 59×775 inci kilometroları arası tamiratile 3189 lira 91 kuruş bedeli keşifli 33×700 — 59×650 inci kilometroları arasındaki kârgir ayaklı menfezlerin betonarmeye tahvili 11 Nisan 934 tarihine müsadif çarşamba günü saat 12 ye kadar kapalı zarf usulu ile münakasaya konulmuş olduğundan keşif, kroki ve şartnamesini öğrenmek isteyenlerin Vilâyet Daimî Encümenine müracaat eylemeleri ilân olunur. (1281) 1640

İHTİRA İLANI

" Sabit fişenk hazineli ve yandan tetikli mitralyöz vesaire gibi otomatik eslihai nariye için kama " hakkında istihsal olunan 949 numaralı ihtira beratı bu defa mevkii fiile konmak üzre ahere devrü ferağ veya icar edileceğinden talip olanların Galata'da Çinili Rıhtım Hanında, Robert Ferriye müracaatları ilân olunur. (14878) 1725

Büyük Tayyare Piyangosu

16 ncı tertip 6 ncı keşide 11 Nisan 1934 tedir.

Büyük ikramiye 200.000 liradır

Ayrıca: 25.000, 20.000, 15.000, 10.000, 5.000 liralık ikramiye ve 50.000 liralık bir mükâfat vardır. 1508

Istanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezi Baştababetinden:

Haydarpaşa Emrazı Sariye hastanesi müstahdemini için açık münakasa ile 16 takım elbise ile 16 çift fotinin ihalesi 16 Nisan 934 Pazartesi günü saat ondörtte Galata'da Kara Mustafa Paşa sokağında İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezindeki mubayaa Komisyonunda yapılacağından şartnamelerini görmek isteyenlerin Merkezimiz Levazım Dairesi ile mezkûr hastane İdaresine müracaatları. (1345) 1746

Bir Tecrübe **KOHİNOR** u tanıtır

Diş macunu

Dişleri iyi temizler, ağızda güzel koku bırakır. İdeal bir macundur. Sirkeci Mühürdar zade H. 18 (14514) 1561

Sıhhat ve İçtimaî Mnavenet Vekâleti
Hudut ve Sahiller Sıhhat Umum Müdürlüğünden:

Yapılacak itlâfrıfâr ameliyelerinde kullanılmak üzere asgari 30 azamî 50 ton kükürt alınacaktır. Şartnamesini görmek isteyenler Ankara'da Umum Müdürlük Ayniyat Muhasibi mes'ullüğüne, Istanbul'da Galatada Istanbul Limanı sahil sıhhiye merkezi Baş Tabipliğine, Izmir'de Izmir sahil sıhhiye Merkezi Baş Tabipliğine müracaatları. Ihale 8 Nisan 1934 tarihinde Istanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezindeki mübayaat Komisyonunca yapılacaktır. (1169) 1589

Ecnebî memleketlere giden tüccar ve seyyahlara

Banka Komerçiyale İtalyana

Sermayesi: 700,000,000 (İhtiyat akçesi : 580,000,000 Liret)

Travellers (Seyyahin çekleri) satar

Liret, Frank, İngiliz lirası veya Doları Frank olarak satılan bu çekler sayesinde nereye gitseniz paranızı kemali emniyetle taşır ve her zaman isterseniz dünyanın her tarafında, şehirde otellerde vapurlarda, trenlerde bu çekleri en küçük tediyat için nakit makamında kolayılıkla istimal edebilirsiniz. Travellers çekleri hakikî sahibinden başka kimsenin kullanamayacağı bir şekilde tertip ve ihtas edilmiştir. (5999) 1217

EVKAF MÜDİRİYETİ İLANLARI

	Müddeti
1 — Galatada Mehmet Ali Paşa Hanı alt katında 41 No. lu yazıhane .	icar 935 Mayıs nihayetine kadar
2 — Galatada Mehmet Ali Paşa Hanında 38 No. lu mağaza.	" "
3 — Tophanede Topcular caddesinde 481 No. lu dükkân .	" "
4 — Beyoğlu, Kamerhatun, Papatya sokağında 2 No. lu dükkân.	" "
5 — Kadıköyünde Zühtü Paşa mahallesinde Bağdat caddesinde 2 No. lu hane.	" "
6 — Kadıköyünde Zühtü Paşa mahallesinde Bağdat caddesinde 2 — 1 No. lu ahır ve arazi.	" "
7 — Kızıltoprakta Tuğlacı Mustafa Ağa mahallesinde Cami sokağında 23 No. lu dükkân.	" "
8 — Beyoğlunda Hüseyin Ağa mahallesinde Zambak sokağında 4 No. lu dükkân.	" "
9 — Aksarayda Sofularda 1 No. lu iki oda.	936 "
10 — Şehremininde Arpa Emini mahallesinde Topkapı caddesinde 348 - 350 No. lu arsa.	" "

Balâda muharrer emlâk hizalarında gösterilen müddetlerle kiraya verileceğinden müzayedeye vazolunmuştur. Taliplerin 2 Nisan 934 pazartesi günü saat on beşe kadar Evkaf Müdürlüğünde Vakıf akarlar kalemine müracaatları. (1134) 1471

İLÂN

Sümer Bank Umum Müdürlüğünden

Kapalı zarf usulile münakasaya vazedilen Kayseri'de kurulacak pamuklu mensucat fabrikası inşaatı münakasası alâkadarların vaki olan talebi üzerine 31 Mart 1934 tarihine tesadüf eden cumartesi günü saat 15 te Ankara'da Banka Umum müdürlüğünde icra edilecektir.

Münakasaya bu gibi esas kısımları beton arma olan inşaatı şimdiye kadar yaptıkları büyük inşaata kıyasen muvaffakiyetle ve hüsnü suretle yapabilecekleri Bankaca sabit olan inşaat müesseseleri iştirak edebileceklerdir.

Münakasa şartnamesine tevfikan hazırlanacak tekliflerin 31 Mart 1934 tarihine kadar Umum Müdürlüğe tevdi edilmesi lâzımdır.

Proje ve şartnameleri görmek isteyenlerin her gün saat 10dan 12 ye kadar Ankara'da Evkaf Apartımanında Pamuklu mensucat şubemize müracaatları ve proje ve şartnamelerin 100 lira mukabilinde Umum müdürlüğümüzden alınabileceği ilân olunur. [1333]

1695

Istanbul Ziraat Bankasından:

Sıra No.sı	Semti	Mahallesi	Sokağı	Cinsi	Hissesi	Emlâk No.sı	Hisseye göre muhammen kıymeti
993	Beyoğlu	Hüseyinağa	Sakızağacı C.	Kâgir hane	2/5	67	12000 T. L.
994	"	"	Karga	"	2/5	10	1200 " "
995	"	Şehit Muhtar B	Bayır	"	1/4	59	750 " "
996	"	Tozkoparan	Mezarlık	Bugün arsa	Tamamı	16	400 " "
997	"	Hüseyinağa	Yeğhane	Kâgir hane	1/2	11	1500 " "
998	Büyükada	Yalı	Mehmetcik ve Isaçela'i	Arsa	1/3	3-19	47 " "
999	"	"	Kumsal	"	480/1920	11	167 " "
1001	Samatya	Imrahor	Imrahor	Iki hane	2/9	61-63-65	1000 " "
1000	Büyükada	Cami	Malûl Gazi C.	Ahşap köşk	1/2	12	2750 " "

Yüzde yedi buçuk pey akçelerile ihale bedelleri nakten veya gayrimübadil bonosile ödenmek üzere yukarıda yazılı gayrimenkullerden 993 sıra No. lısı kapalı zarfla diğerleri açık arttırma suretile satışa çıkarılmıştır.

Ihaleleri 23-4-934 Pazartesi günü saat on beştedir. Müzayedeye iştirak edeceklerin yevmi mezkûrda saat on dört buçuğa kadar kapalı zarflarını ve pey akçelerini yatırmaları lâzımdır. Senei haliye vergisile belediye resimleri müşteriye aittir. Şartname Bankamız kapısına asılmıştır. (1357)